

SLUŽBENI VJESNIK BISKUPIJE KRK 3/2023.

SADRŽAJ

DOKUMENTI.....	87
Poruka pape Franje za Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu (1. rujna 2023.): <i>Nek' poteku pravda i mir</i>	87
Poruka Svetoga oca Franje za Svjetski dan siromaha 2023. (33. nedjelja kroz godinu, 19. studenoga 2023.): <i>Ne okreći lica od siromaha</i> (Tob 4, 7)	90
Poruka Svetoga oca Franje za 3. Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba (23. srpnja 2023.): <i>Od koljena do koljena dobrota je njegova</i> (Lk 1, 50).....	94
Poruka Dikasterija za evangelizaciju povodom Svjetskog dana turizma 2023. (27. rujna 2023.),.....	96
Poruka predsjednika Vijeća HBK-a za katehizaciju i novu evangelizaciju na početku školske i katehetske godine (29. kolovoza 2023.): <i>Kuća među domovima ljudi</i>	98
Poruka predsjednika Vijeća HBK za misije prigodom Svjetskog dana misija (22. listopada 2023.).....	100
➤ Izvještaji: Priopćenje s Izvanrednog zasjedanja HBK (1. lipnja 2023.)	102
Papa Franjo imenovao mons. Zdenka Križića Splitsko-makarskim nadbiskupom	103
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	104
Teološko-pastoralni seminar riječke metropolije (27. rujna 2023.)	104
Biskupijsko hodočašće na Trsat (8. listopada 2023.).....	105
Plenarni svećenički sastanak (Krk, 18. listopada 2023.).....	105
Permanentna formacija mladih svećenika (Lovran, 13. - 15. studenoga 2023.)	106
Đakonsko ređenje (Banjol, 25. studenoga 2023.)	106
Katekumenat.....	107
Tečajevi priprave za brak.....	107
Naši svećenički kandidati.....	108
IZ POVJERENSTAVA	109
Iz povjerenstva za mlade i povjerenstva pastoral za duhovna zvanja: Hodočašće mladih na Taizè susret u Ljubljani (28. prosinca 2023. - 1. siječnja 2024.).....	109
Iz apostolata za duhovno majčinstvo: Godišnjica smrti sl. Božje Marice Stanković (Zagreb, 14. listopada 2023.)	109
CARITAS BISKUPIJE KRK.....	110
➤ Najave:	
Projekt »72 sata bez kompromisa« (Otok Krk, 12.-15. listopada 2023.).....	110
Akcija plamen za dvostruko dobro	110

SADRŽAJ

Hodočašće župnih Caritasa u Ludbreg i studijski obilazak CZN (11. studenog 2023.)	111
Akcija zajedno možemo više	111
Susret voditelja župnih Caritasa	111
Akcija Nedjelja Caritasa	111
Poziv na pomoć stradalima u Maroku	112
➤ Izvještaji:	
Projekt ljetovanja djece iz Ukrajine u Domu Emaus	112
Projekt Prijatelji s mora.....	113
DJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI	114
Kronika biskupa Ivica Petanjka	114
➤ Svećenici	
Razrješenja i imenovanja u Krčkoj biskupiji	116
Svećenici na duhovnim vježbama.....	116
➤ Obavijest: Seminari metropolitanskog pastoralnog instituta	117
➤ Izvještaji	
Monaško posvećenje s. Marije Pavle Pendelić u Rabu (25. svibnja 2023.)	117
Bogoslov Marko Mikić primljen među kandidate za Sveti red (Baška, 3. lipnja 2023.)	118
300 godina župne crkve u Baški (Baška, 3. i 4. lipnja 2023.)	119
Proslavljenja svetkovina sv. Kvirina, zaštitnika Krčke biskupije (Krk, 4. lipnja 2023.)....	120
Svećenici i redovnici otoka Krka okupljeni u Glavotoku (Glavotok, 16. lipnja 2023.)...	124
Biskup Petanjak ugostio biskupe i svećenike svoje generacije (Krk, 20. lipnja 2023.)..	124
Dijamantni svećenički jubilej vlč. Antona Zeca i zlatni jubilej vlč. Ivana Jurasića (Linardići, 9. srpnja 2023.)	125
Katehetski dan vjeroučitelja Krčke biskupije (Krk, 25. kolovoza 2023.).....	126
2. Festival života održan u Krku (26. kolovoza 2023.).....	126
Susret ministranata Krčke biskupije (Krk, 16. rujna 2023.).....	127
U SPOMEN	128
Mons. Nikola Radić – pop Miko (1936. – 2023.).....	128
Vlč. Mate Žic – pop Mate (1935. – 2023.)	130

PORUKA PAPE FRANJE ZA SVJETSKI DAN MOLITVE ZA SKRB O STVORENOM SVIJETU**– 1. rujna 2023. –****Nek' poteku pravda i mir**

Draga braćo i sestre!

Nek' poteku pravda i mirovogodišnja je tema Ekumenskog vremena stvorenoga, nadahnuta na riječima proroka Amosa: »Pravda nek' poteče kao voda i pravica k'o bujica silna« (5, 24).

Ova dojmljiva slika proroka Amosa govori nam što Bog želi. Bog želi da vlada pravda, što je za naše živote djece stvorene na Božju sliku jednako važno kao voda za naše fizičko preživljavanje. Ta pravda mora niknuti tamo gdje je potrebna, ne smije se sakrivati preduboko ili nestati poput vode koja ispari prije nego li uspije utažiti našu žeđ. Bog želi da svaki pojedinac nastoji biti pravedan u svakoj prilici, da se uvijek trudi živjeti u skladu s njegovim zakonima i tako omogući da život procvjeta u svoj svojoj punini. Kad najprije tražimo Božje kraljevstvo (usp. Mt 6, 33), održavajući ispravan odnos s Bogom, ljudima i prirodom, tada pravda i mir mogu teći poput nepresušnog toka bistre vode, hraneći čovječanstvo i sva stvorenja.

Jednog lijepog ljetnog dana u srpnju 2022. razmišljaо sam o tim temama na svom hodočašću na obali Jezera svete Ane, u pokrajini Alberti, u Kanadi. To je jezero bilo i još je uvijek hodočasničko mjesto za mnoge naraštaje domorodaca. Kao što sam rekao u toj prigodi, praćen zvukom bubenjeva: »Kolika su srca ovdje došla željna i tjeskobna, noseći breme života, i u ovim vodama našla utjehu i snagu za dalje! Ovdje također, uronjeni u stvoren svijet, možemo osjetiti i drugi otkucaj, majčinski otkucaj srca zemlje. I kao što su otkucaji srca djece, još od majčine utrobe, u skladu s otkucajima njezina srca, tako i mi, da bismo rasli kao ljudska bića, moramo uskladiti ritmove života s ritmovima stvorenog svijeta koji nam daje život« [1].

U ovom Vremenu stvorenoga zadržimo se na tim otkucajima srca: našeg vlastitog srca, srca naših majki i naših baka, otkucaju srca stvorenog svijeta i Božjega srca. Danas oni nisu uskladeni, ne kucaju zajedno u pravdi i miru. Mnogi su spriječeni napajati se na tom bogatom izvoru. Poslušajmo stoga apel da budemo uz žrtve ekološke i klimatske nepravde i da prekinemo ovaj besmisleni rat protiv stvorenog svijeta.

Vidimo posljedice tog rata u mnogim rijekama koje presušuju: »Vanjskih je pustinja sve više u svijetu zato što su unutarnje pustinje postale tako goleme«, rekao je jednom prigodom Benedikt XVI. [2]. Gramzivi konzumerizam, koji hrane sebična srca, remeti ciklus vode na planeti. Neobuzdano korištenje fosilnih goriva i uništavanje šuma dovode do porasta temperatura i velikih suša. Strahovite nestašice vode sve više pogađaju naše domove, od malih ruralnih zajednica do velikih gradova. Usto, grabežljive industrije iscrpljuju i onečišćuju naše izvore pitke vode ekstremnim postupcima poput hidrauličkog frakturiranja (eng. hydraulic fracturing) za vađenje nafte i plina, nekontroliranih megaprojekata vađenja ruda i intenzivnog uzgoja životinja. »Sestrica voda«, kako je naziva sveti Franjo, opljačkana je i pretvorena u »robu podložnu zakonima tržišta« (Enc. *Laudato si'*, 30).

Predstavnici Međuvladinog panela o klimatskim promjenama (IPCC) tvrde da ako se hitno poduzmu koraci vezano uz klimu može se osigurati da ne propustimo priliku za stvaranje održivijeg i pravednijeg svijeta. Možemo i moramo spriječiti gore posljedice. »Uistinu, mnogo se može učiniti« (isto, 180) ako se, kao mnogi potočići i potočići, na kraju slijemo u moćnu rijeku kako bismo navodnili život našeg čudesnog planeta i naše ljudske obitelji za buduće generacije. Udružimo se i poduzmimo hrabre korake kako bi pravda i mir tekli cijelom Zemljom.

Kako možemo pridonijeti moćnoj rijeci pravde i mira u ovom Vremenu stvorenoga? Što mi, osobito kao kršćanske zajednice, možemo učiniti da ozdravimo naš zajednički dom kako bi ponovno vrvio životom? Moramo odlučiti promijeniti svoja srca, svoje stilove života i javne politike koje upravljaju našim društvima.

Kao prvo, pridonosimo toj moćnoj rijeci preobrazbom svojih srdaca. Ovo je bitno ako se želi započeti bilo koju drugu preobrazbu. To je ono »ekološko obraćenje« na koje nas je potaknuo sveti Ivan Pavao II.: obnova našeg odnosa sa stvorenim svijetom tako da ga više ne promatramo kao objekt koji treba iskorištavati, nego da ga čuvamo kao sveti dar našeg Stvoritelja. Trebamo, nadalje, shvatiti da cjeloviti pristup poštivanju okoliša uključuje četiri odnosa: s Bogom, s našom braćom i sestrama, današnjom i budućom, sa čitavom prirodom i sa samima sobom.

Što se tiče prve od tih dimenzija, papa Benedikt XVI. je prepoznao hitnu potrebu da se shvati kako su stvaranje i otkupljenje neraskidivo povezani: »Otkupitelj je Stvoritelj i ako ne navještamo Boga u toj njegovoj punoj veličini – kao Stvoritelja i kao Otkupitelja – mi ujedno umanjujemo vrijednost otkupljenja« [3]. Stvaranje je vezano uz tajanstveni i veličanstveni Božji čin stvaranja ovog veličanstvenog i prekrasnog planeta i svemira ni iz čega kao i uz trajni plod toga čina, koji doživljavamo kao neiscrpan dar. Tijekom liturgije i osobne molitve u »velikoj katedrali stvaranja«, [4] sjetimo se velikog Umjetnika koji stvara takvu ljepotu i razmišljajmo o misteriju te odluke Boga ljubavi o stvaranju svemira.

Kao drugo, pridonosimo kretanju te moćne rijeke promjenom načina života. Polazeći od zahvalnog divljenja Stvoritelju i stvorenju, pokajmo se za svoje »ekološke grijehe«, kako ističe moj brat, ekumenski patrijarh Bartolomej. Tim se grijesima nanosi štetu svijetu prirode i našoj braći i sestrama. Usvojimo, uz pomoć Božje milosti, stilove života s manje otpada i manje nepotrebne potrošnje, osobito tamo gdje su proizvodni procesi toksični i neodrživi. Potrudimo se što je više moguće paziti na svoje navike i ekonomске odluke, kako bi svima bilo bolje: našim bližnjima, ma gdje bili, ali i budućim naraštajima. Surađujmo u Božjem stalnom djelu stvaranja pozitivnim izborima: što je moguće štedljivije korištenje dobara, radosna umjerenošć, odlaganje i recikliranje otpada te veće korištenje dostupnih proizvoda i usluga koji su ekološki i društveno odgovorni.

Na kraju, da bi ta moćna rijeka nastavila i dalje teći, moramo stubokom promijeniti javne politike koje upravljaju našim društvima i oblikuju živote današnjih i sutrašnjih mladih. Ekonomske politike koje potpomažu skandalozna bogaćenja nekolicine privilegiranih i ponižavajuće uvjete za mnoge druge znače kraj mira i pravde. Očito je da su bogatije države nagonjile »ekološki dug« (usp. *Laudato si'*, 51). [5] Svjetski čelnici koji će se okupiti na samitu COP28 u Dubaju od 30. studenog do 12. prosinca moraju poslušati znanost i pokrenuti brzu

i pravednu tranziciju kako bi se okončalo eru fosilnih goriva. Dopuštati da se i dalje nastavljaju istraživanja i širenje infrastrukture za fosilna goriva u suprotnosti je s obvezama preuzetim Pariškim sporazumom o obuzdavanju globalnog zatopljenja. Dignimo svoj glas kako bismo stali na kraj toj nepravdi prema siromašnima i prema našoj djeci, koja će snositi najgore posljedice klimatskih promjena. Apeliram na sve ljudi dobre volje da se ponašaju u skladu s ovim pogledima na društvo i prirodu.

Druga paralelna perspektiva odnosi se na predano zalaganje Katoličke crkve za sinodalnost. Ove će se godine završetak Vremena stvorenoga 4. listopada, na blagdan svetoga Franje, poklopiti s otvaranjem Sinode o sinodalnosti. Poput rijeka u prirodi, u koje se slijevaju bezbrojni potočići i veći potoci i rječice, sinodski proces koji je započeo u listopadu 2021. poziva sve koji su u njega uključeni, bilo kao pojedinci, bilo kao zajednica, da se sliju u veličanstvenu rijeku razmišljanja i obnove. Čitav je Božji narod pozvan uključiti se u hod sinodskog dijaloga i obraćenja.

Poput riječnoga sliva s brojnim velikim i malim pritocima, Crkva je zajednica bezbrojnih mješnih Crkava, redovničkih zajednica i udruga koje se napajaju istom vodom. Svaki izvor daje svoj jedinstven i nezamjenjiv doprinos, sve dok se svi konačno zajedno ne uliju u golemi ocean Božje milosrdne ljubavi. Kao što je rijeka izvor života za okoliš koji je okružuje, tako i naša sinodska Crkva mora biti izvor života za naš zajednički dom i sve njegove stanovnike. I kao što rijeka daje život raznim vrstama životinja i biljaka, tako i sinodska Crkva mora vršiti životvornu ulogu šireći pravdu i mir na svakom mjestu do kojeg stigne.

U srpnju 2022., u Kanadi, spomenuo sam Galilejsko jezero gdje je Isus liječio i tješio mnoge i gdje je navijestio »revoluciju ljubavi«. Doznao sam da je i Jezero svete Ane također mjesto ozdravljenja, utjehe i ljubavi, mjesto koje nas »podsjeća da je bratstvo stvarno kada okuplja one koji su daleko, da se poruka jedinstva koju Nebo šalje na zemlju ne plaši različitosti i poziva nas na zajedništvo, na zajedništvo različitosti, kako bismo krenuli zajedno, zato što smo svi – svi! – hodočasnici na putu« [6].

U ovom Vremenu stvorenoga, kao Kristovi sljedbenici na svom zajedničkom sinodskom putu, živimo, radimo i molimo da naš zajednički dom ponovno obiluje životom. Neka Duh Sveti i dalje lebdi nad vodama i vodi nas u »obnavljanju lica zemlje« (usp. Ps 104, 30).

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 13. svibnja 2023.

FRANJO

[1] *Homilija kod Jezera svete Ane* (Lac Ste. Anne), Kanada, 26. srpnja 2022.

[2] *Homilija prigodom svečanog početka petrinske službe*, 24. travnja 2005.

[3] *Razgovor u katedrali u Bressanoneu*, 6. kolovoza 2008.

[4] *Poruka za Svjetski dan molitve za skrb o stvorenom svijetu*, 21. srpnja 2022.

[5] »Postoji... pravi "ekološki dug", poglavito između Sjevera i Juga svijeta, vezan uz tržišne neravnoteže s posljedicama po okoliš, kao i nerazmjerne korištenje prirodnih izvora od strane nekih zemalja tijekom dugoga vremenskog razdoblja« (*Laudato si'*, 51).

[6] *Homilija na Jezeru svete Ane* (Lac Ste. Anne), Kanada, 26. srpnja 2022.

PORUKA SVETOGLA OCA FRANJE ZA SVJETSKI DAN SIROMAHA 2023.**– 33. nedjelja kroz godinu, 19. studenoga 2023. –****»Ne okreći lica od siromaha« (Tob 4, 7)**

1. Svjetski dan siromaha, plodonosan znak Očeva milosrđa, održava se po sedmi put kako bi podupro naše zajednice na njihovu putu. To je događaj koji Crkva postupno ukorjenjuje u svoj pastoral, kako bi sve više otkrivala središnji sadržaj evanđelja. Svaki dan se zalažemo za prihvaćanje siromašnih, ali to nije dovoljno. Rijeka siromaštva teče kroz naše gradove i postaje sve veća i veća dok se ne prelije iz korita. Ta rijeka kao da nas je preplavila, toliko je glasan vapaj naše braće i sestara koji traže našu pomoć, potporu i solidarnost. I taj glas postaje sve glasniji. Zato se na nedjelju uoči svetkovine Isusa Krista Kralja svega stvorenja ponovno okupljamo oko njegova stola da iznova primimo od njega dar i poslanje živjeti siromašno i biti u službi siromašnih.

»Ne okreći lica od siromaha« (Tob 4, 7). Te nam riječi pomažu shvatiti bît našeg svjedočenja. Zaustaviti se u dubljem razmišljanju nad Knjigom o Tobiji, malo poznatom ali očaravajućem i mudrošću bogatom tekstu Staroga zavjeta, omogućit će nam bolje proniknuti sadržaj koji sveti pisac želi prenijeti. Pred nama se odvija prizor iz obiteljskog života: otac, Tobit, pozdravlja sina, Tobiju, koji se sprema na dalek put. Stari Tobit se boji da neće više nikada vidjeti sina i zato mu ostavlja svoju »duhovnu oporuku«. On je bio sužanj u Ninivi i sad je slijep. Snašla ga je, dakle, dvostruka bijeda, ali je uvijek imao jednu sigurnost, koju izražava ime što ga nosi: »Gospodin mi je bio dobar«. Taj čovjek, koji se uvijek uzdao u Gospodina, kao dobar otac želi ostaviti sinu ne toliko neko materijalno dobro, koliko svjedočanstvo o putu kojim treba ići u životu, pa mu kaže: »Svakog dana, sine, sjeti se Gospodina Boga našega; nemoj griješiti ili kršiti njegovih zapovijedi. Čini pravedna djela svega svog vijeka i ne kroči putovima nepravde« (4, 5).

2. Kao što se može odmah primijetiti, sjećanje koje stari Tobit traži od sina nije ograničeno na neki puki čin sjećanja ili molitvu upućenu Bogu. On cilja na konkretna djela, kao što je činjenje dobrih djela i pravedno življenje. Taj poticaj postaje još konkretniji: »ako činiš po istini, uspijevat ćeš u djelima svojim, kao svi oni koji čine pravdu. Dijeli milostinju od svoga dobra: kad dijeliš milostinju, neka ti ne bude oko stisnuto« (4, 6-7).

Riječi tog starog mudraca ostavljaju nas u čudu. Ne zaboravimo, naime, da je Tobit izgubio vid upravo nakon što je učinio jedno milosrdno djelo. Kao što on sâm pripovijeda, njegov je život još od malih nogu bio posvećen djelima milosrđa: »Udijelio sam mnogo milostinje svojoj braći i ljudima koji su došli sa mnom u Ninivu, zemlju Asiraca. [...] Hranio sam gladne, odijevao gole, kad bih video koga od roda svoga ubijena pa bačena izvan zidina Ninive, brižno bih ga ukopao« (1, 3.17).

Zbog tog njegovog svjedočenja ljubavi kralj mu je oduzeo sva njegova dobra te je ostao puki siromah. Ipak, Gospodin ga je i dalje trebao. Vrativši se na mjesto upravitelja, nije se bojao nastaviti sa svojim načinom života. Poslušajmo njegovu priču koja govori i nama danas: »Kad sam se dakle sa svojom ženom Anom i sa sinom Tobijom opet našao na svome, bijaše mi na Pedesetnicu, a to je Blagdan sedmicâ, priređen lijep objed i ja sjedoh da blagujem. Vidjevši ona mnoga jela, rekoh sinu: "Idi i dovedi jednoga od naše braće na koga naiđeš a

koji se sjeća Gospodina. Eto, čekat će te!"« (2, 1-2). Kako bi bilo znakovito da, na Dan siromaha, ta Tobitova briga bude i naša briga, da, nakon zajedništva oko euharistijskog stola, pozovemo nekog na zajednički nedjeljni ručak. Slavljeni bi euharistija zbiljski postala kriterijem zajedništva. Uostalom, ako smo oko oltara Gospodnjeg svjesni da smo svi braća i sestre, koliko bi više to bratstvo bilo vidljivije u dijeljenju blagdanskog objeda s onima koji su lišeni onog najosnovnijeg!

Tobija je učinio kako mu je otac rekao, ali se vratio s viješću da je neki siromah ubijen i ostavljen nasred trga. Stari se Tobit bez oklijevanja ustao od stola i otišao pokopati toga čovjeka. Nakon što se umoran vratio kući, zaspao je u vrtu; na oči mu je pao ptičji izmet i on je oslijepio (usp. 2, 1-10). Koje li ironije sudbine: učiniš djelo milosrđa i snađe te nesreća! Moglo bi se tako pomisliti, ali vjera nas uči ići dublje. Tobitina sljepoća postat će njegova snaga da prepozna još bolje mnoge oblike siromaštva kojima je bio okružen. A Gospodin će se pobrinuti da u svoje vrijeme vrati starom ocu vid i radost da ponovno vidi sina Tobiju. Kad je došao taj dan: »Ugledavši sina, zagrli ga, zaplaka i probesjedi: "Blagoslovlen da si, Bože, blagoslovljeno tvoje ime uvijeke i blagoslovjeni svi tvoji sveti anđeli! Jer si me udario pa se smilovao na me: evo gledam svoga sina Tobiju!"« (11, 13-14).

3. Možemo se pitati: odakle Tobit crpi hrabrost i unutarnju snagu koji mu omogućuju služiti Bogu usred poganskog naroda i toliko ljubiti bližnjega da je spremjan izložiti pogibelji svoj vlastiti život? Pred nama je jedan izvanredan primjer: Tobit je vjeran suprug i brižan otac. Prognan je daleko od domovine i nepravedno trpi. Progone ga kralj i njegovi vlastiti susjedi... Premda je čovjek dobra srca stavljena je na kušnju. Bog, kao što nas Sveti pismo često uči, ne pošteđuje kušnji one koji čine dobro. Kako to? On to ne čini zato da nas ponizi, već da ojača našu vjeru u njega.

Tobit u časovima kušnje otkriva vlastito siromaštvo koje ga čini sposobnim prepoznati siromuhe. Vjeran je Božjem zakonu i drži se zapovijedi, ali to mu nije dovoljno. On može pokazati aktivnu brigu za siromašne zato što je iskusio siromaštvo na vlastitoj koži. Zato su riječi koje upućuju sinu Tobiji njegova prava baština: »Ne okreći lica od siromaha« (4, 7). Ukratko, kad se susretimo sa siromahom ne smijemo okretati glavu na drugu stranu, jer bismo time sprječili same sebe susresti lice Gospodina Isusa. Obratimo pozornost na ovaj izraz »od svakog siromaha«. Svatko je naš bližnji. Bez obzira na boju kože, društveni položaj, porijeklo... Ako sam siromašan, mogu prepoznati tko je uistinu brat koji me treba. Pozvani smo susresti se sa svakim siromahom i svakom vrstom siromaštva i otresti se ravnodušnosti i otrcanych fraza kojima štitimo prividno blagostanje.

4. Živimo u povijesnom trenutku koji ne pridonosi posvećivanju pažnje najsromišnjima. Pozivi na blagostanje su sve glasniji, dok se glasove onih koji grčaju u siromaštvu ušutkava. Prisutna je tendencija ignoriranja svega što se ne uklapa u životni stil namijenjen prije svega mlađim generacijama, koje su najosjetljivije na kulturne promjene koje se trenutno događaju. Ono što je neugodno i uzrokuje patnju gura se u stranu, dok se tjelesne kvalitete uzdiže za najvažniji cilj koji treba postići. Virtualna stvarnost zamjenjuje stvarni život i sve je lakše pobrkatи ta dva svijeta. Siromasi postaju slike koje mogu dirnuti na nekoliko trenutaka, ali kad na ulici susretimo konkretnoga siromaha, dolazi do uznemirenosti i marginalizacije. Užurbanost, ta svakodnevna čovjekova suputnica, sprječava nas da zastanemo, pomognemo i

pobrinemo se za drugoga. Prispodoba o milosrdnom Samarijancu (usp. Lk 10, 25-37) nije priča o prošlosti, već propituje sadašnjost svakoga od nas. Lako je prebacivati teret odgovornosti na druge, davati novac kako bi drugi mogli činiti dobra djela velikodušan je čin, ali ono na što je svaki kršćanin pozvan jest osobno se uključiti.

5. Zahvalni smo Bogu što ima toliko muškaraca i žena koji se predano posvećuju i dijele ono što imaju sa siromašnima i marginaliziranim: ljudi svih dobi i društvenih slojeva koji gosto-ljubivost pokazuju na djelu i na strani su onih koji se nalaze u situaciji marginaliziranosti i patnje. Nisu to neki nadljudi, već »susjedi« koje svakodnevno susrećemo i koji u tišini dijele sudbinu siromašnih. Ne ograničavaju se na to da daju nešto: slušaju, razgovaraju, pokušavaju razumjeti situaciju i njezine uzroke, kako bi dali odgovarajući savjet i ispravne preporuke. Paze na materijalne, ali i duhovne potrebe, na cijelovito promicanje osobe. Božje je kraljevstvo prisutno i vidljivo u tom velikodušnom i besplatnom služenju; ono je doista poput sjemenja koje je palo u dobro tlo života tih ljudi i donosi svoj plod (usp. Lk 8, 4-15). Zahvalnost mnogim volonterima treba se pretociti u molitvu kako bi njihovo svjedočanstvo bilo plodonošno.

6. Na 60. obiljetnicu enciklike Pacem in terris prijeko je potrebno dozvati u pamet riječi svetog pape Ivana XXIII.: »čovjek ima pravo na život, na tjelesnu nepovredivost, na sredstva prikladna za častan život; to su naročito hrana, odjeća, stan, počinak, liječenje i, na kraju, neophodne službe što ih država ima pružiti pojedincu. Iz toga slijedi da čovjek uživa i pravo da bude zbrinut, ako ga zadesi bolest, ako se povrijedi na poslu i radu, ako obudovi, ako ostari, ako bude prisiljen ostati bez posla i, napokon, ako bude bez ikakve svoje krivnje lišen sredstava svakako potrebnih za život« (br. 6).

Koliko je još posla pred nama da te riječi postanu stvarnost, također kroz ozbiljno i učinkovito političko i zakonodavno zalaganje! Unatoč ograničenjima, a ponekad i nedoraslosti politike da vidi i služi općem dobru, može se razviti solidarnost i supsidijarnost mnogih građana koji vjeruju u vrijednost dobrovoljnog zalaganja za siromašne. Svakako je riječ o poticanju pa i vršenju pritisku na javne institucije kako bi kvalitetno odradile ono što su dužne činiti. Ali nema smisla pasivno čekati da sve padne »s neba«: oni koji žive u uvjetima siromaštva također moraju biti uključeni i praćeni na putu promjene i odgovornosti.

7. Moramo, nažalost, ponovno konstatirati kako se prethodno opisanim pridodaju novi oblici siromaštva. Tu posebno mislim na one koji žive u ratnim područjima, posebno na djecu lišenu bezbrižne sadašnjosti i dostojanstvene budućnosti. Nitko se nikad neće moći naviknuti na tu situaciju. Nastavimo činiti sve kako bi se mir afirmirao kao dar Gospodina Uskrslog i plod predanog zalaganja za pravdu i dijalog.

Ne mogu propustiti spomenuti špekulacije koje, u raznim područjima, dovode do dramatičnog porasta troškova što mnogobrojne obitelji gura u još veće siromaštvo. Plače se brzo troše pa su ljudi prisiljeni na odricanja kojima se srozava dostojanstvo svakog čovjeka. Kad obitelj mora birati između hrane i lijekova, tada se mora dići glas onih koji zahtijevaju pravo na oba ta dobra u ime dostojanstva ljudske osobe.

Kako, usto, ne istaknuti etički nered koji karakterizira svijet rada? Nehumano postupanje s mnogim radnicima i radnicama; nedovoljna naknada za obavljeni posao; pošast nesigurnog

zaposlenja; prevelik broj žrtava nesreća na radu, često kao posljedica mentaliteta koji preferira brzu zaradu nauštrb sigurnosti... U misli nam se vraćaju riječi svetog Ivana Pavla II.: »Prvi temelj vrednovanja rada [je] sam čovjek [...] čovjek [je] određen i pozvan raditi, rad postoji "radi čovjeka", a ne čovjek "radi rada" « (Enc. Laborem exercens, 6).

8. Taj, već sam po sebi dramatičan, popis daje tek djelomičnu sliku situacija siromaštva koje su dio našeg svakodnevnog života. Ne mogu, na poseban način, propustiti spomenuti jednu nevolju koja je svakim danom sve uočljivija, a tiče se svijeta mladih. Koliko je samo frustriranih života pa čak i samoubojstava mladih, razočaranih kulturom koja ih dovodi do toga da se osjećaju neispunjjenima i promašenima! Pomozimo im othrvati se tim zlokobnim poticajima kako bi svaki mladić i djevojka mogli pronaći put koji vodi do stjecanja snažne i velikodušne osobnosti.

Lako je, kad se govori o siromasima, upasti u retoriku. Podmukla je napast također zaustaviti se na statistikama i brojevima. Siromasi nisu brojevi, imaju lica, povijest, srca i duše. To su braća i sestre sa svojim vrlinama i manama, kao i svi drugi, i važno je sa svakim od njih ući u jedan osoban odnos.

Knjiga o Tobiji uči nas konkretnosti našeg djelovanja sa siromašnima i za siromahe. To je pitanje pravde koje nas sve obvezuje da tražimo i susrećemo jedni druge, kako bismo jačali prijeko potreban sklad da svaka zajednica može biti prepoznata kao takva. Zanimanje za siromahe ne smije se, stoga, iscrpiti u brzopletom davanju milodara, nego poziva na ponovnu uspostavu ispravnih međuljudskih odnosa koji su narušeni siromaštvom. Tako ovo »ne okreći lica od siromaha« dovodi do primanja blagodatî milosrđa, ljubavi koja daje smisao i vrijednost čitavom kršćanskom životu.

9. Neka našu brigu za siromahe uvijek karakterizira evanđeoski realizam. Dijeljenje mora biti odgovor na konkretne potrebe drugoga, a ne oslobađanje od onoga što mi je suvišno. I ovdje je potrebno razlučivanje, pod vodstvom Duha Svetoga, kako bismo prepoznali stvarne potrebe naše braće, a ne vlastite težnje. Ono što im je sigurno prijeko potrebno jest naše čovjekoljublje, naše srce otvoreno ljubavi. Ne zaboravimo: »Pozvani smo otkriti Krista u njima, posuditi im naš glas u njihovim traženjima, ali također biti njihovi prijatelji, slušati ih, razumjeti i prihvati tajanstvenu mudrost koju Bog želi preko njih podijeliti s nama« (*Evangelii gaudium*, 198). Vjera nas uči da je svaki siromah Božje dijete i da je u njemu ili njoj prisutan Krist: »što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste!« (Mt 25, 40).

10. Ove se godine obilježava 150. obljetnica rođenja svete Terezije od Djeteta Isusa. U jednom tekstu svoje Povijesti jedne duše piše ovako: »Ah! Sada razumijem da se savršena ljubav sastoji u tome da trpimo pogreške drugih, da se ne snebivamo zbog njihovih slabosti, da nas izgrađuju čak i najmanja kreplosna djela koja vidimo da čine, ali sam nadasve shvatila da ljubav prema bližnjemu ne smije ostati zatvorena u dubini srca: "Nitko, rekao je Isus, ne užije svjetiljku da je stavi u zakutak ili pod posudu, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući". Čini mi se da ta svjetiljka predstavlja ljubav koja treba proslijediti i razveseliti ne samo meni drage osobe, nego sve koji su u kući, bez iznimke« (Ms C, 12r: *Opere complete*, Rim 1997., 247).

U tom domu koji je svijet svi imaju pravo biti prosvijetljeni ljubavlju, nitko ne smije biti za to prikraćen. Neka postojana ljubav svete male Terezije nadahne naša srca na ovaj Svjetski dan, neka nam pomogne "ne okretati lica od siromaha" i svoj pogled uvijek držati čvrsto uperen u ljudsko i božansko lice Gospodina Isusa Krista.

Rim, sveti Ivan Lateranski, 13. lipnja 2023., spomen svetog Antuna Padovanskog, zaštitnika siromaha.

Sveti Otac Franjo

**PORUKA SVETOGLA OCA FRANJE
ZA 3. SVJETSKI DAN DJEDOVA, BAKA I STARIJIH OSOBA
– 23. srpnja 2023. –**

»Od koljena do koljena dobrota je njegova« (Lk 1, 50)

Draga braćo i sestre!

»Od koljena do koljena dobrota je njegova« (Lk 1, 50) tema je 3. Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba. Ta nas tema vraća na blagoslovjeni susret mlade Marije s njezinom starjom rođakinjom Elizabetom (usp. Lk 1, 39-56). Ova, ispunjena Duhom Svetim upravlja Majci Božjoj riječi koje, više od dva tisućljeća kasnije, nastavljaju odjekivati u našoj svakodnevnoj molitvi: »Blagoslovjena ti među ženama i blagoslovjen plod utrobe tvoje!« (r. 42). Duh Sveti, koji je već sišao na Mariju, nadahnjuje ju da odgovori s Veliča (Magnificat) u kojem naviješta da se Gospodinovo milosrđe proteže s naraštaja na naraštaj. Taj isti Duh blagoslivlja i prati svaki plodan susret između različitih naraštaja, između djedova i baka i unuka, između mlađih i starih. Bog, naime, želi da mlađi razvesele srca starijih, kao što je Marija učinila Elizabeti, i da na temelju njihovih životnih iskustava steknu mudrost. No, Gospodin, prije svega, želi da starije ne ostavljamo same, da ih ne guramo na marginu života, kao što se nažalost danas često događa.

Lijepo je što su ove godine proslava Svjetskog dana djedova, baka i starijih osoba i Svjetski dan mlađih kalendarski tako blizu. Oba događaju imaju za temu Marijinu žurbu (usp. r. 39) u pohodu Elizabeti i tako nas navode na razmišljanje o vezi između mlađih i starijih. Gospodin se nada da će mlađi u susretu sa starijima prihvati poziv na čuvanje sjećanja i prepoznavati, zahvaljujući njima, dar pripadnosti jednoj većoj povijesti. Prijateljstvo s nekom starjom osobom pomaže mlađoj da svoj život ne svodi život na sadašnjost i da se sjeti da ne ovisi sve o njezinim sposobnostima. Staroj osobi pak prisutnost mlađe osobe daje nadu da ono što je doživjela neće biti izgubljeno i da će se njezini snovi ostvariti. Ukratko, Marijin pohod Elizabeti i svijest da se Gospodinovo milosrđe prenosi s koljena na koljeno otkrivaju da sami ne možemo napredovati, a kamoli spasiti se, te da su Božja prisutnost i djelovanje uvijek dio nečeg većeg, povijesti jednog naroda. Sama Marija to kaže u svom Veliča, kličući od radosti u Bogu koji je učinio nova i iznenadujuća čudesa, vjeran obećanju danom Abrahamu (usp. rr. 51-55).

Da bi se bolje razumjelo način na koji Bog djeluje podsjećamo da vrijeme treba promatrati u cjelini, zato što se najveće stvarnosti i najlepši snovi ne ostvaruju u trenu, nego kroz jedan rast i sazrijevanje: u hodu, u dijalogu, u odnosu. Zato onaj koji se usredotočuje samo na trenutačno, na vlastite probitke koje treba postići brzo i pohlepno, na »odmah i sada«, gubi iz vida Božje djelovanje. Njegov naum ljubavi proteže se, međutim, kroz prošlost i budućnost, obuhvaća i povezuje naraštaje. Taj je plan veći od nas samih, ali u njemu je svaki od nas važan i prije svega je pozvan nadići sebe. Za mlađe to znači nadići prolaznu sadašnjost u koju nas virtualna stvarnost može zarobiti, koja nas često odvraća od konkretnog djelovanja. Za starije to pak znači da ne razmišljaju o svojim snagama koje kopne i opadaju i žale za propuštenim prilikama. Gledajmo naprijed! Pustimo da nas oblikuje Božja milost koja, od naraštaja do naraštaja, oslobađa tromosti u djelovanju i žaljenja za prošlošću!

U susretu između Marije i Elizabete, između mladih i starijih, Bog nam daruje svoju budućnost. Marijin pohod i Elizabetin pozdrav otvaraju vrata za očitovanje spasenja: kroz njihov zagrljaj njegovo milosrđe prodire s radosnom blagošću u ljudsku povijest. Želim stoga pozvati sve da razmišljaju o tom susretu, pa i više od toga: da sklope oči i zamisle, kao na fotografiji, taj zagrljaj između mlade Majke Božje i starije majke svetog Ivana Krstitelja; da ga predoče u svom umu i vizualiziraju u svom srcu, kako bi im se taj prizor urezao u srce kao sjajna duhovna slika.

Pozivam vas, zatim, da priđete s mašte na stvarnost i učinite nešto da se zagrli djedove i bake i starije osobe. Ne ostavljajmo ih same. Njihova prisutnost u obiteljima i zajednicama je dragocjena, posvjećuje nam da dijelimo istu baštinu i da smo dio jednog naroda u kojem se korijeni čuvaju. Dà, starije osobe su te koje nam prenose pripadnost svetom Božjem narodu. Crkva, jednako kao i društvo, ih treba. Oni predaju sadašnjosti jednu prošlost koja je prijeko potrebna za izgrađivanje budućnosti. Poštujmo ih, ne uskraćujmo sebi njihovo društvo i ne prikraćujmo njih za naše, ne dopustimo da budu odbačeni.

Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba želi biti mali, nježni znak nade za njih i za čitavu Crkvu. Ponavljam stoga moj poziv svima – biskupijama, župama, udrugama, zajednicama – da ga proslave, stavljajući u središte preobilnu radost koja izvire iz obnovljenog susreta između mladih i starijih. Vama, mladi, koji se pripremate otputovati za Lisabon ili ćete Svjetski dan mladih proslaviti u mjestima u kojima živate, želim poručiti: prije nego što krenete na put posjetite djeda i baku, posjetite neku stariju osobu koja živi sama! Njihove će vas molitve štititi i u svom srcu ćete nositi blagoslov tog susreta. Vas starije molim da svojim molitvama pratite mlade koji budu slavili Svjetski dan mladih. Ti mladi su Božji odgovor na vaše molitve, plod onoga što se posijali, znak da Bog ne napušta svoj narod, nego ga uvijek pomlađuje maštom Duha Svetoga.

Dragi djedovi i bake, draga starija braćo i sestre, neka blagoslov zagrljaja Marije i Elizabete siđe na vas i vaša srca ispuni mirom. Od srca vas blagoslivljam. A vi, molim vas, molite za mene.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 31. svibnja 2023., blagdan Pohoda Blažene Djevice Marije.

Sveti Otac Franjo

Molitva za treći Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba

Dikasterij za laike, obitelj i život Svetе Stolice priredio je prigodnu molitvu za treći Svjetski dan djedova, baka i starijih osoba koji se ove godine slavi u nedjelju 23. srpnja.

Djevice Marijo,
Majko vjere i nade,
uzoru za ovo čovječanstvo
pognuto ravnodušnošću,
učini da poput tebe
spremno prihvaćam volju Božju,
da veličam i slavim Njegovu dobrotu.

Mario, Majko jakosti,
ti koja poznaješ moje srce,
ne dopusti da se obeshrabrim.
S pouzdanjem predajem svoj život u tvoje ruke.
Ozdravi moje rane.
Neka me tvoja nježnost prati na putu.
Tvoja prisutnost, Majko ljubavi,
dovodi nas do iskustva radosti

gledanja zajedništva naših obitelji.
Pomozi mi da prenosim Božju ljubav i nježnost
unučadi i mladima,
kako bismo, osim molitve za njih,
mogli moliti s njima.

Mario, izmoli mi dar Duha Svetoga
da podupre moju nemoć,
udahne utjehu u moje srce
da mogu ostavljati tragove vjere među
mladima,
svjedočeći o ljepoti života
svjestan da život ima granicu iza koje nas
čeka Očev zagrljaj.

Amen.

PORUKA DIKASTERIJA ZA EVANGELIZACIJU POVODOM SVJETSKOG DANA TURIZMA 2023.

– 27. rujna 2023. –

Poruka mons. Rina Fisichella, proprefekta Dikasterija za evangelizaciju, Odsjeka za temeljna pitanje evangelizacije u svijetu, povodom Svjetskog dana turizma koji se svake godine slavi 27. rujna.

1. »Turizam i zelena ulaganja«, tim se izrazom, koji je predložila Svjetska turistička organizacija, spremamo 27. rujna proslaviti 44. Svjetski dan turizma. Crkva želi zajedno s državama, udružinama i brojnim stvarnostima koje potpadaju pod turistički sektor podijeliti ovo vrijeme posebnog zalaganja kako bi se na temelju učiteljstva pape Franjo moglo na djelotvorniji i pozitivniji način povećati skrb za stvoreni svijet, taj bitan cilj za život ljudi.

Održiva ulaganja za skrb o stvorenom svijetu

2. U svojoj enciklici Laudato si' papa Franjo ističe potrebu predanog zalaganja u korist održivih ulaganja: »Bilo je također nekih ulaganja u načine proizvodnje i transporta koji troše manje energije i iziskuju manju količinu sirovina, kao i u načine gradnje i obnove zgrada koji će poboljšati njihovu energetsku učinkovitost. No još uvjek smo daleko od toga da te dobre prakse budu široko rasprostranjene« (br. 26).

Poticati održiva ulaganja ujedno je svjedočanstvo za vjeru u vidu poštivanja prirode, koju je Bog stvorio i nama povjerio. Naime, poruka o pažljivom odnosu prema stvorenom svijetu i njegovu očuvanju sadržana je u samoj Bibliji. Dovoljno je prelistati prve stranice Svetoga pisma pa da se jasno prepozna tu dimenziju. Božje djelo stvaranja je, prije svega, izraz nje-gove ljubavi koja se širi i koja želi dostići vrhunac time da uključi muškarca i ženu u isti projekat: »Na svoju sliku stvari Bog čovjeka, na sliku Božju on ga stvari, muško i žensko stvari ih. I blagoslovi ih Bog i reče im: „Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!“ I doda Bog: „Evo, dajem vam sve bilje što se sjemeni, po svoj zemlji, i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam budu za hranu!“ « (Post 1, 27-29).

Kršćansko gostoprимstvo

3. Kršćanska zajednica izravno osjeća potrebu da promiče susrete posvećene tim temama, posebno u ljetnom razdoblju kad ljudi, iz mnogih dijelova svijeta, kreću na put radi odmora, boravka u prirodi i uživanja u ljepotama umjetnosti. Teško je ne vidjeti u tome povlaštenu prigodu za kršćansku zajednicu ne samo da podrži razne organizacije čija je zadaća omogućiti da se vrijeme odmora iskoristi što bolje, nego ponajprije da izrazi osjećaj gostoprims-tva koji karakterizira duh naših zajednica u snazi življene vjere. Turisti su posebno osjetljivi na to kako ih se prima. Oni odmah osjete primaju li ih domaćini toplo i srdačno ili je riječ o čisto formalnom i često distanciranom dočeku onih koji ih smatraju samo klijentima. U kulturnom okruženju gdje ima ravnodušnosti preko svake mjere od presudne je važnosti da kršćani budu svjedoci gostoprims-tva koje će dati osobi da se osjeća ugodno i da iskusi brat-stvo. Provoditi vrijeme u razgovoru, zanimati se za to kako da odmor bude iskustvo mira, ublažiti formalnosti kako bi se uzelo u ruke evanđelje ili štiva koja bude zanimanje za molitvu i duhovnost, neki su od znakova koji daju smisao vremenu odmora.

Održiva ekonomija i ljudsko dostojanstvo

4. Pozornost prema stvorenom svijetu omogućuje kršćanima promicati također oblik eko-nomije koji nema za cilj maksimalizaciju profita što često dovodi do nasilja prema prirodi, s teškim posljedicama po dostojanstvo osobe. Utrka za zaradom ne smije potamniti primat etike. Time se ne kani zaustaviti tehnološki napredak ili ekonomski razvoj. Na pažnju i potporu održivim ulaganjima, dakle, ne smije se gledati kao na nešto što predstavlja smetnju tom razvoju. Ona radije predstavljaju dugoročnu viziju koja otvara dugoročnim projektima, ne upadajući u kratkovidnost neposredne zarade. Nužno je dati prostora kreativnosti naraš-tajâ kako bi se omogućilo ponovno otkriti dostojanstvo svake osobe. Naime, kao što pod-sjeća papa Franjo u enciklici Laudato si': »vrjednije je, hrabro i odgovorno koristiti svoj um za promicanje održivog i pravednog razvoja u kontekstu šireg koncepta kvalitete života« (br. 192). Na tom je putu nadasve hitno da politika s uvjerenjem i povjerenjem podupire putove koje se otkriva, kako bi se mudro raspoznao najprikladnije projekte koji imaju za cilj dobro sviju i kvalitetu života, posebno osoba koje pripadaju najslabijim društvenim skupinama.

Ulaganja i očuvanje kulturne i duhovne baštine

5. Crkva je uvijek prepoznavala i podupirala vrijednost i važnost umjetnosti, kulture i njihova očuvanja kako bi omogućili upoznavanje Boga i očuvanje kršćanskih korijena živim. Put lje-pote je sastavni dio našeg poslanja navješćivanja evanđelja i promicanja duhovnog rasta

vjernikâ. Zato je potrebno da ulaganja ne budu usmjereni samo na masovni turizam, kao moguće sredstvo gubitka kulturnog i vjerskog identiteta. Korisno je, naprotiv, dok se ulaganja koncentriraju na infrastrukture, unaprjeđivati dostojanstvo svih djelatnika iz turističkog sektora, tako da pridonose povećanju kvalitete svoga rada i samog turizma. U pažnji prema umjetničkim djelima, koja su već stoljećima baština čovječanstva i koja privlače turiste iz cijelog svijeta, korisno je potvrditi da je njihova zaštita zadaća sviju i zato treba odlučno osuditi svaki oblik nasilja kojim se nasrće na njihove očuvanje.

Odgovoran turizam za zajednički dom

6. Ekonomija i ekologija uzajamno upućuju na zajednički dom u kojem živimo i za koji se svi, bez iznimke, trebaju osjećati odgovornima na način koji odgovara ulozi koju vrše i zanimanjima koje obavljaju. Zagovaranjem vizije turizma koji poštuje osobu i okoliš utire se put shvaćanju dobrote Oca koji svojom ljubavlju ide ususret svima. Djelatnici u turizmu imaju u svojim rukama mogućnost ponuditi korisne i djelotvorne prilike za ponovno otkrivanje drugačijeg odmora: odmora koji će biti više u znaku solidarnosti, a manje u znaku konzumerizma; koji će više poštivati prirodu i znati promatrati ljepotu u njezinim mnogolikim izrazima. I odmor, dakle, može postati poticaj za usvajanje ponašanja i načina života koji pomažu iznova upraviti pogled prema Nebu, ponovno otkrivajući dobrotu vjere, snagu ljubavi i sigurnost nade. Odatle svaki pojedinac mora krenuti iznova kako bi dao razlog za poštivanje prirode i kako bi se predano posvetio cjelovitoj ekologiji.

Djelatnici u turizmu – važan resurs

7. Hvala svim djelatnicima koji turizam čine svojim profesionalnim i pastoralnim izborom što to predano zalaganje održavaju živim, noseći u srcu istu želju pape Franje da se, također u pogledu idućeg redovnog jubileja 2025., ne zanemaruje promatranje ljepote stvorenog svijeta u brizi za naš zajednički dom, koji nam je Bog povjerio. Neka se zato priprava za iduću Jubilejsku godinu slavi i živi s tom pozornošću prema stvorenom svijetu, održavajući čvrstu nadu u zajedničko izgrađivanje budućnosti.

26. svibnja 2023., Spomen sv. Filipa Nerija

Mons. Rino Fisichella

Proprefekt Dikasterija za evangelizaciju,
Odsjek za temeljna pitanja evangelizacije u svijetu

PORUKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA HBK-A ZA KATEHIZACIJU I NOVU EVANGELIZACIJU NA POČETKU ŠKOLSKE I KATEHETSKE GODINE

– 29. kolovoza 2023. –

Kuća među domovima ljudi

Draga djeco i mladi, dragi roditelji,
draga braća svećenici, redovnici i redovnice, katehete i vjeroučitelji!

Župa je kuća među domovima ljudi. Stalno tragajući za novim pastoralnim i evangelizacijskim oblicima djelovanja, Crkva, otvoreno se suočavajući s izazovima vremena, ne izbjegava

priznati poteškoće na koje nailazi – kako one na općoj crkvenoj, tako i na biskupijskoj, ali i na župnoj razini. Upravo kad je riječ o ovoj posljednjoj, čini se kao da budućnost župe svoje najbolje vrijeme već ima iza sebe. Zbog toga će često nostalgija za prošlim vremenima prekrivati one momente koji bi bili nadahnuti »hrabrim pogledom u budućnost« (Kongregacija za kler, *Pastoralno obraćenje župne zajednice u službi evangelizacijskog poslanja Crkve*, br. 16). Jedan od takvih momenata jest i pogled na egzistencijalni teritorij suvremenoga čovjeka (isto). Taj teritorij ne umanjuje vrijednost župe i mjesne Crkve kao teritorijem omeđene institucije. To potvrđuje i najnoviji sinodski dokument kad veli da mjesna Crkva ili župa kao teološko mjesto, na kojemu kršteni doživljavaju zajednički hod, mora i nadalje biti shvaćena kao privilegirano mjesto (*Instrumentum laboris za prvo zasjedanje XVI. Redovite opće sinode biskupa u listopadu 2023.*, br. 11). Zbog toga, budući da se Crkva ne može drukčije shvatiti »osim u horizontu zajedništva« (*Instrumentum laboris*, br. 20), daleko je važnije Crkvu promatrati ne kao mjesto gdje su osobe rođene i odrasle, nego kao »zajednicu koja ih prigrajuje kao svoje« (*Pastoralno obraćenje*, br. 18). Takva je zajednica, u svom najkonkretnijem obliku, kao župna zajednica, »kuća među domovima ljudi« (sv. Ivan Pavao II., *Christifideles laici*, br. 26). U toj i takvoj kući, čiji su prag pozvani prekoračiti svi, moguće je, susrećući jedni druge, susresti Gospodina, koji je u našem središtu (usp. *Instrumentum laboris*, br. 6).

Beskućništvo suvremenoga čovjeka. Društvo kakvo je naše, koje počiva na pripovijestima rasta i stalnoga napretka, utjelovljeno u trajnu logiku višega, bržeg, većeg, s nedefiniranim ciljem onoga što još može doći nakon toga, odavno je zemlju i svijet »uzelo u svoje ruke« te je samo ono činjenično, vidljivo i mjerljivo postavilo kao temeljne kategorije vrijednosnoga sustava ljudskoga života. Pred našim očima kao da nestaje prihvatanje naravnoga reda svijeta, koji bi bio oblikovan nadnaravnom moći. Ovaj svijet gradi kuću koja ima krov nad tijelom, ali ne nužno i nad duhovnom dimenzijom čovjeka. U najsuvremenijim i najliberalnijim europskim društvima ide se čak i za tim da se vjerski oblikovane moralne zapovijedi, poput: Ne ubij! Ne ukradi! Ne laži!... tumače bez religijskih, odnosno vjerskih premlisa. Sve to, nažlost, vodi istinskom siromaštvu, beskućništvu suvremenoga čovjeka. Ipak, Crkva ne želi takav svijet okarakterizirati kao svoju suprotnost, još manje kao mjesto napasti, nego kao mjesto spoznaje iskustva Boga, koji nas poziva pitati se: što pružiti svijetu da mu se omogući takvo iskustvo. U suočavanju s takvim svijetom, poučava nas papa Franjo, ne pomaže suvremeni subjektivni pristup vjeri koji vrednuje samo osobni doživljaj Boga i svetoga, pri čemu se zapravo zatvaramo Božjem djelovanju, snazi milosti i vodstvu Duha Svetoga (usp. *Evangelii gaudium*, br. 94.). Prvi korak u nadvladavanju takvih poteškoća čine oni, koji već stanuju u kući. To su muškarci i žene »koji daju vjerodostojnost onomu što navještaju svjedočenjem svoga života« (*Pastoralno obraćenje*, br. 24). Njihovo trajno obrazovanje, i to u svrhu »sinodalne duhovnosti«, u središtu je obnove Crkve (*Instrumentum laboris*, br. 59). Stoga bih tako rado pozvao sve vas braćo svećenici, i vas vjernici laici, koji nosite odgovornost za život i rast vjere u našim župnim zajednicama, da iznova prepoznamo poziv kako je svaka naša župa kuća među domovima ljudi, da je čitava zajednica »odgovorna za poslanje, jer se Crkva ne poistovjećuje samo s hijerarhijom, nego se identificira kao Božji narod« (*Pastoralno obraćenje*, br. 38).

Svijet i ja. Imajući pred očima svijet u kojemu živimo, te pitajući se »što se događa našemu zajedničkom domu« (papa Franjo, *Laudato si'*, br. 17), pozdravljamo uvođenje eksperimentalnoga kurikuluma nastavnog predmeta *Svijet i ja* za osnovne škole, koji će od ove jeseni

biti uveden kao alternativni predmet konfesionalnom modelu Vjeronauka u školi. Taj predmet, zajedno s njegovim ciljevima, artikuliranim na dobro učenika, ali i šire društvene zajednice, treba najprije sagledavati kao mogućnost izbora onih učenika, koji do sada nisu počinjali Vjeronauk kao predmet u osnovnim školama. Nadamo se da će uvođenjem toga predmeta nestati dosadašnje trajno negodovanje i predstavljanje Vjeronauka u školi kao potencijalne za organizaciju života onih učenika koji ga nisu počinjali. Isto se tako nadamo da će sloboda izbora učenika, već upisanih na Vjeronauk biti poštovana do kraja njihovog osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja. Zahvaljujemo u tom kontekstu roditeljima i učenicima koji se i dalje opredjeljuju za počinjanje Vjeronauka u školi te tako i dalje svjedoče svoju pripadnost Crkvi, svjesni da Vjeronauk, uz župnu katehezu, pripada cijelovitom odgoju u vjeri i da predstavlja neizostavni dio priprave na sakramente.

Pastoral škole kao suvremeni izazov. Da škole danas nisu više samo mesta posredovanja znanja i spoznaja, već i mesta te prostori života učenika i mnogih koji o njima skrbe, pokazuje i činjenica uvođenja eksperimentalnih programa Osnovna škola kao cjelodnevna škola. Promišljajući o tom programu, najprije iz perspektive Crkve, koja živi »među kućama svojih sinova i kćeri« (*Pastoralno obraćenje*, br. 29.), školu će biti potrebno shvaćati kao pastoralnu jedinicu, odnosno kao mjesto susreta unutar konkretnoga pastoralnog djelovanja Crkve. Pozivamo, stoga, već sada sve kojima je stalo do cijelovitoga odgoja i obrazovanja naše djece i mladih, da se zauzmu za dijalog i na ovom području. Vjerujem, naime, da je budućnost takve suradnje plodonosnija od bilo kakvog isključivanja različitih ideja i čimbenika koji mogu doprinijeti kvalitetnjem ostvarenju projekta cjelodnevne škole.

Dragi roditelji i učenici, draga braćo svećenici, redovnici i redovnice, dragi vjeroučitelji! Premda je župa »kuća među domovima ljudi«, ona nije samo susjed među susjedima. Ona želi biti dom braće i sestara, čiji se prostori šire s dolaskom svakoga od nas. U tom je smislu ona dom egzistencijalnog, a ne samo zemljopisnog teritorija. U tu su kuću svi dobrodošli! Njezino je središte Isus Krist, prvi Sakramenat, kamen temeljac, na kojemu počiva naše bratstvo, zajedništvo, čitav svijet. Radujemo se novoj školskoj i pastoralnoj godini, koju stavljamo pod zagovor Blažene Djevice Marije Kraljice, Majke našega zajedničkog doma.

Đakovo, 22. kolovoza 2023. na spomendan Blažene Djevice Marije Kraljice

✠ Đuro Hranić
nadbiskup đakovačko-osječki
predsjednik Vijeća HBK-a za katehizaciju i novu evangelizaciju

PORUKA PREDSJEDNIKA VIJEĆA HBK ZA MISIJE PRIGODOM SVJETSKOG DANA MISIJA

– 22. listopada 2023. –

Draga braćo i sestre!

Htjeli mi to ili ne htjeli, sama pomisao na misije, misionarke i misionare, odmah nas u duhu prenosi u daleke krajeve koje zovemo Misije zemlje. Ako u tim misijama djeluje netko koga poznamo ili smo s njime prijateljski povezani, onda su ti osjećaji još jači i snažniji. Ako smo imali milost i sreću i osobno bar koji dan provesti, onda su to doživljaji koji se zauvijek

utiskuju u srce i dušu i ne samo da s vremenom ne blijede nego se još snažnije intenziviraju i izazivaju svetu zavist prema onim koji su ondje.

Zadivljeni smo novim mladim misionarima i misionarkama koji se u današnje vrijeme odlučuju za radikalno življenje evanđelja. Na isti način se divimo onima koji su u misijama proveli sav svoj život i nakon četrdeset, pedeset godina misionarskog života i služenja, još se nisu umorili i još ih uvijek drži onaj početni misionarski žar i elan.

Vaš nas oblik života i vaše evanđeosko svjedočenje, dragi misionari i misionarke, prisiljava da snažno preispitamo način svog života. Koliko nas još proniče i nosi evanđeoski duh Kristovih Blaženstava, a koliko smo, što tuđom, što našom krivnjom, gurnuti u beskorisna i besmislena događanja na koja trošimo puno truda, energije i vremena.

Zajedno sa svetim Grgurom Velikim preispitujemo svoju savjest i pitamo se: »Kad se pamet, tako rastrgana i razdijeljena, navodi da misli na tolike i takve stvari, kad će ući u se da bi se sva usredotočila na propovijedanje i da ne bi odstupila od službe naviještanja?« Cjelokupno misionarsko svjedočenje i služenje proizlazi iz njihove potpune predanosti u ruke Božje i svesrdne raspoloživosti u korist bližnjega, bez obzira na uloženi trud, znoj i rad.

Svaki susret s našim misionarima i misionarkama, a ove godine je bio u Puli od 1. do 5. srpnja, posebni je doživljaj i duhovno obogaćenje za svakoga od nas, jer nas oni svojom prisutnošću, a onda i nepatvorenom radošću i evanđeoskom neposrednošću te aktivnom zauzetošću uzdižu u duhovne sfere i provociraju nas da se oduševimo za vječna nebeska dobra.

Redovito se ponavlja tvrdnja da je cijela Crkva misionarska. Što ona znači?

Da bi cijela Crkva, a to je svaki krštenik i svaki kršćanin morao biti svjestan da biti kršćanin znači biti poslan, imati misiju, poslanje koje treba izvršiti prije svega živeći evanđeoski ondje gdje je i što je.

No, činjenica je da se to ne događa ili da se ne događa ni približno u onoj mjeri u kojoj bi se trebalo događati, a razlog se nalazi upravo u onim kvalitetama i u onom ozračju Duha u kojem djeluju naši misionari i misionarke.

Prije svega manjka nam osnovni preduvjet da bismo to ostvarili, a to je manjak misionarske svijesti i naše (moje) osobne odgovornosti za življenje i širenje Kraljevstva Božjeg u svijetu. Fali nam onaj žar o kojem govori papa Franjo za ovogodišnji 97. Svjetski dan misija, pozivajući se na iskustvo dvojice učenika na putu za Emaus (usp. Lk 24, 13-25). Bez oduševljenja, zanosa, snova i idealu nije se moguće upustiti u avanturu s Gospodinom kao što su misije.

Zato bih se prije svega obratio vama mladi, koji volite eksperimentirati i otkrivati nove puteve: ne bojte se odazvati misionarskom poslanju. Ne morate biti ni redovnice ni svećenici, dovoljno je da imate nešto od evanđeoskoga Duha i pustolovnog nagnuća da se uputite u misionarske krajeve kao volonteri na mjesec - dva i da ondje doživite nešto što će vas obilježiti za sav život. Steći ćete novo iskustvo i nove poglede na svijet i na život. Nećete požaliti ni za jedan dan koji ste ondje proveli. Shvatit ćete da ste puno više primili nego što ste dali.

Ako vas Duh Božji tako obuzme da to ne bude samo za neko vrijeme onda ćete biti još sretniji i zadovoljniji.

Pozivam i vas koji imate materijalnih mogućnosti: nemojte prebacivati iz desnice u ljevicu i premišljati se, nego znajte da dajete samo od svoga suviška. Nećete sebi uskratiti i nećete

sebi našteti, a stara predaja kaže: »da milostinja pokriva mnoštvo grijeha.« Možda vas vaša širokogrudnost učini boljima i svetijima.

I vi koji ne ispuštate krunicu iz ruke nemojte se umoriti moliti za nova misionarska zvanja i podupirati naše misionare i misionarke koji uvijek računaju s vašim sklopljenim rukama i vašom duhovnom potporom prije nego se odluče za bilo koji novi pothvat, kao i za sve ono što svaki dan Gospodin stavlja na njihov životni put.

Neka Misija nedjelja unese novu svežinu u naš život i bar na jedan dan i jedan trenutak svakome od nas posvijesti važnost misijskog poslanja Crkve da svatko od nas svojim marom i zauzetošću, molitvom i dobrim djelima, čini ovaj svijet ljepšim i Kristovim Duhom prožeti.

Krk, 8. rujna 2023.

† Ivica Petanjak
biskup krčki
predsjednik vijeća HBK za Misije

➤ **IZVJEŠTAJI:**

PRIOPĆENJE S IZVANREDNOG ZASJEDANJA HBK

– 1. lipnja 2023. –

Izvanredno zasjedanje Sabora Hrvatske biskupske konferencije (HBK) održano je 1. lipnja 2023., u sjedištu HBK-a u Zagrebu. Na početku zasjedanja sudjelovali su generalni tajnik Biskupske sinode kardinal Mario Grech i apostolski nuncij u RH nadbiskup Giorgio Lingua.

Pozdravljajući nazočne predsjednik HBK-a zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša zahvalio je kardinalu Grechu što je u jeku priprema za XVI. redovitu opću skupštinu Biskupske sinode, koja će se u listopadu održati u Rimu, našao vremena posjetiti Hrvatsku. Potom je dao riječ uvaženom gostu iz Rima koji je sinodalni proces u Crkvi prikazao kao prigodu za osluškivanje Duha Svetoga i prepoznavanje volje Božje za Crkvu u našem vremenu. Naglasio je specifičnost katoličkog značenja sinode u odnosu na njezino razumijevanje u drugim kršćanskim crkvama, a koje sadrži tri temeljna elementa: sinodalnost, kolegijalnost i jedinstvo s Petrovim nasljednikom. Ako nedostaje jedan od tih elemenata ne može se govoriti o katoličkoj sinodi, rekao je kardinal Grech dodavši kako će novost na zasjedanjima Biskupske sinode u listopadu ove i 2024. godine biti sudjelovanje 70 osoba koje nisu biskupi što do sada nije bio slučaj. Usljedio je otvoreni dijalog s biskupima u kojem su produbljena neka pitanja vezana za značenje i ciljeve sinode. Istaknuto je kako je sinoda primarno mjesto za traženje načina kako uključiti sve krštenike u evangelizaciju suvremenog čovjeka i društva.

Na ovom su zasjedanju biskupi počeli promišljati na koji način obilježiti 1100. obljetnicu Hrvatskog kraljevstva (2025.) i 1400. obljetnicu pokrštavanja Hrvata (2041.). Za početak su se prisjetili na koji način su visoke obljetnice tih dvaju važnih datuma hrvatske nacionalne i crkvene povijesti proslavljene 1925., odnosno velikim projektom 13 stoljeća kršćanstva u Hrvata koji je zbog Drugog svjetskog rata morao biti odgođen da bi konačno bio ostvaren sedamdesetih i osamdesetih godina prošloga stoljeća te je završen velebnim Nacionalnim

euharistijskim kongresom 1984. godine u Mariji Bistrici. Prijedlozi za proslavu bit će razmatrani na budućim zasjedanjima.

Biskupima je predstavljen i rad Centra Hrvatskog katoličkog sveučilišta za promicanje dobrobiti ranjivih osoba koji je započeo s radom 1. ožujka 2021. Dani su poticaji da što više svećenika i drugih pastoralnih djelatnika i suradnika sudjeluje u programima koje Centar nudi s ciljem preveniranja raznih oblika nasilja i zaštite ranjivih osoba.

Nakon zasjedanja biskupi su sudjelovali u proslavi Papinog dana u povodu 10. obljetnice pontifikata pape Franje koja je upriličena u Apostolskoj nuncijaturi.

PAPA FRANJO IMENOVAO MONS. ZDENKA KRIŽIĆA SPLITSKO-MAKARSKIM NADBISKUPOM

Apostolska nuncijatura u Republici Hrvatskoj priopćila je 8. rujna 2023. da je papa Franjo imenovao nadbiskupom Splitsko – makarske nadbiskupije mons. Zdenka Križića, dosadašnjeg Gospićko-senjskog biskupa.

Mons. Zdenko Križić, krsnim i civilnim imenom Ivan, rođen je 2. veljače 1953. u Johovcu, župa Foča, u Bosni i Hercegovini. Nakon završene srednje škole kod otaca franjevaca konventualaca u Zagrebu, nastavio je studij filozofije kod otaca karmelićana u Firenci, a potom studij teologije na Papinskom teološkom fakultetu Teresianum u Rimu.

Prve redovničke zavjete u Redu bosonogih karmelićana (OCD) položio je 27. srpnja 1970. u Somboru, uzevši ime Zdenko od Bezgrješnog Srca Marijina. Doživotne zavjete položio je 16. srpnja 1976. u Zagrebu. Zaređen je za svećenika 26. lipnja 1977. u Zagrebu.

Nakon završenog teološkog studija nastavio je studij duhovnosti na Papinskom institutu duhovnosti Teresianum u Rimu gdje je 1978. postigao magisterij, s radom o temi *Biblijski likovi u djelima svete Terezije Avilske*. Objavio je nekoliko članaka iz duhovnosti u revijama *Posvećeni život i Bogoslovска smotra*.

Službe koje je obnašao u karmelskom redu: prefekt dječjeg sjemeništa otaca karmelićana u Zagrebu (1978. – 1984.); prvi savjetnik Komisarijata karmelićana (1984. – 1990.); prior samostana u Remetama u Zagrebu (1984. – 1990.); vanjski profesor na Institutu za kršćansku duhovnost u Zagrebu (1984. – 2012.); provincijal Hrvatske karmelske provincije svetog oca Josipa (1990. – 1996.); vikar provincije (1996. – 2002.); prior samostana u Remetama (1996. – 1997.); prior novoosnovanog samostana u Krku (1997. – 2002.); magister novaka (1997. – 1999.); provincijal Hrvatske karmelske provincije (2002. – 2003.); generalni vikar OCD-a (2003. – 2009.); prior samostana u Krku i provincijski savjetnik (2011. – 2012.); rektor karmeličanskog međunarodnog zavoda Teresianum u Rimu (2012. – 2016.).

Biskupom ordinarijem Gospićko-senjske biskupije imenovan je 4. ožujka 2016., a za biskupa je zaređen 25. svibnja 2016.

U Hrvatskoj biskupskoj konferenciji je član Stalnog vijeća, predsjednik Biskupske komisije za liturgiju, član Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima, član Biskupske komisije za Hrvatski Caritas, član Mješovite komisije HBK i Hrvatske redovničke konferencije i predsjednik Vijeća za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života.

ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA

Broj: 332/2023.

Krk, 15. rujna 2023.

TEOLOŠKO-PASTORALNI SEMINAR RIJEČKE METROPOLIJE

– 27. rujna 2023. –

Iz Riječkog metropolitanskog instituta dobili smo obavijest da se ovogodišnji Teološko – pastoralni seminar održava u srijedu 27. rujna u Velikoj dvorani Katoličke osnovne škole »Josip Pavlišić«, Omladinska 14, Rijeka. Tema je *Zajedno biti Crkva - inkluzivni pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji*. Pozivamo sve svećenike, redovnike, redovnice, vjeroučitelje i pastoralne suradnike da sudjeluju na ovom seminaru. Prijaviti se možete na telefon ili e-mail Biskupskog ordinarijata u Krku do 20. rujna o.g.

Uvod u temu

Narasla je svijest o dostojanstvu svake osobe, što je rezultiralo hrabrim odlukama za promicanje inkluzije onih koji imaju fizička i psihička ograničenja. Ipak na kulturnoj razini još mnogo toga stoji na putu... (iz poruke pape Franje za Medunarodni dan osoba s invaliditetom 2020. godine).

Crkva bi trebala omogućiti svima, a pogotovo osobama s invaliditetom, djeci s teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima da sudjeluju u potpunosti u životu župne zajednice.

Što mogu učiniti naše kršćanske zajednice da se poboljša njihova kvaliteta života, osnaži osjećaj pripadnosti svojoj župnoj zajednici kao i njihov osobni doprinos?

Program

09:00 Otvaranje seminara i uvodni pozdravi

09:30 prof. dr. sc. Ljiljana Igrić: *Inkluzivni pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji - temeljna načela*

10:00 vlč. Alojz Kovaček, povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Đakovačko-osječke nadbiskupije: *Iskustva pastoralala s osobama s invaliditetom i njihovih obitelji na području Đakovačko-osječke nadbiskupije*

10:30 vlč. Leonardo Šardi, povjerenik za pastoral osoba s invaliditetom i njihovih obitelji Varaždinske biskupije: *Iskustva pastoralala s osobama s invaliditetom i njihovih obitelji na području Varaždinske biskupije*

11:00 Rasprava

11:30 Pauza

12:00 Darija Ljevar, studentica: *Iskustva pastoralala mladih s osobama s invaliditetom Riječke nadbiskupije*

12:30 Klara Labinac, dipl theolog. i prof. dr. sc. Budislav Vukas, ml.: *Uvodna promišljanja o pastoralu osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u Riječkoj nadbiskupiji*

13:00 Plenarna rasprava

13:30 Zahvale i završetak seminara

14:00 Ručak

Upute za sudionike TPS-a

Teološko-pastoralni seminar Riječke metropolije organizira Metropolitanski pastoralni institut u Rijeci za svećenike, redovnike i redovnice, vjeroučitelje i katehete, te zainteresirane pastoralne djelatnike i vjernike laike s područja Riječke metropolije. Skup se održava tijekom jednog prijepodneva u Velikoj dvorani Katoličke osnovne škole »Josip Pavlišić« u Rijeci, na adresi Omladinska 14.

✠ Ivica, biskup

Broj: 333/2023.

Krk, 15. rujna 2023.

BISKUPIJSKO HODOČAŠĆE NA TRSAT

– 8. listopada 2023. –

Naše biskupijsko hodočašće Majci Božjoj Trsatskoj ove će se godine održati u nedjelju 8. listopada. Misno slavlje započet će u 11 sati, a prethodit će mu molitva svete krunice u 10.15, koju će predmoliti župljani Punta.

Pjevanje na svetoj misi animirat će župni zbor iz Vrha. Lik Gospe Trsatske u procesiji nosit će vrbovnički kapari koji ove godine slave 700. obljetnicu utemeljenja Bratovštine. Misna čitanja čitat će predstavnik kapara i članica župne zajednice Vrbnik. Vjernici župe Krk predmolit će molitvene zazive sveopće molitve.

Pozivam da se našim bogoslovima i franjevačkim novacima pridruže ministranti naših župa, a župnici čiji će ministranti doći na Trsat, neka se jave ceremonijaru Josipu Karabaiću.

Svećenici pojedinih otoka, na čelu s dekanima, organizirat će prijevoz vjernika. Potičem vas da animirate svoje vjernike da sudjeluju na ovome hodočašću.

Pozivam svećenike da se u što većem broju, uz trsatsku braću franjevce, daju na raspolaganje za isповijed naših hodočasnika.

✠ Ivica, biskup

Broj: 334/2023.

Krk, 15. rujna 2023.

PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK

– Krk, 18. listopada 2023. –

Ovogodišnji jesenski plenarni svećenički sastanak održat će se u srijedu 18. listopada, u Biskupskom dvoru u Krku.

Pozivam sve svećenike, redovnike s boravištem na području biskupije te naše bogoslove, s dozvolom mjerodavnih poglavara, na sudjelovanje.

DNEVNI RED

09.30 sati: u katedrali pokorničko bogoslužje sa svetom isповijedi predvodi dr. Jakov Rađa.
Za vrijeme isповijedi bit će izloženo Presveto sa zajedničkim zaključkom klanjanja;
10.30 sati: odmor uz osvježenje;
10.45 sati: predavanje dr. Jakova Rađe, profesora fundamentalne teologije na KBF-u u Zagrebu i povjerenika za pastoral duhovnih zvanja u Zagrebačkoj nadbiskupiji, na temu *Mladi, vjera, razlučivanje poziva*;
11.45 sati: rasprava;
12.30 sati: izvještaji povjerenikâ i obavijesti;
13.30 sati: ručak i završetak sastanka.

✠ Ivica, biskup

Broj: 335/2023.

Krk, 15. rujna 2023.

PERMANENTNA FORMACIJA MLADIH SVEĆENIKA

– Lovran, 13. - 15. studenoga 2023. –

Metropolitanski institut u Rijeci javio nam je da će se permanentna formacija mlađih svećenika do 10 godina službe održati od 13. do 15. studenog 2023. (od ponedjeljka do srijede) u *Domus Laurana* u Lovranu. Detaljnije informacije o temi i programu susreta primit ćete naknadno. Program će započeti prvoga dana izjutra i završiti treći dan s ručkom.

Pozivam svećenike na koje se to odnosi da neizostavno sudjeluju na cijelokupnom programu.

Već sada dajemo na znanje kako je proljetna formacija mlađih svećenika predviđena za termin od 22. do 24. travnja 2024.

✠ Ivica, biskup

Broj: 336/2023.

Krk, 15. rujna 2023.

ĐAKONSKO REĐENJE

– Banjol, 25. studenoga 2023. –

Naš bogoslov Zoran Maričević primit će sveti red đakonata u subotu 25. studenog o.g. u župnoj crkvi sv. Lucije u Banjolu. Sveta misa s ređenjem započinje u 11 sati.

Svećenici koji kane doći i koncelebrirati neka donesu sa sobom albu i štolu bijele boje.

Poslije euharistijskog slavlja za sve svećenike, redovnike i ostale uzvanike bit će organiziran domjenak.

✠ Ivica, biskup

Broj: 337/2023.

Krk, 15. rujna 2023.

KATEKUMENAT

Odrasli kandidati za primanje sakramenata kršćanske inicijacije pripremaju se zajednički na pojedinim područjima naše biskupije: u Krku za otok Krk, u Malom Lošinju za Lošinjski dekanat, u Cresu za Creski dekanat te u Rabu za otok Rab. Zainteresirani se javljaju svojim župnicima koji, u razgovoru s njima, trebaju ustanoviti imaju li te osobe potrebne preduvjete za primanje sakramenata te ih zatim prijavljuju u dekanatsko središte.

Priprava kandidata treba započeti u listopadu, održavati se barem jedanput tjedno i neprekidno trajati do Vazmenog bdijenja ili Duhova.

Priprava odraslih za sakramente kršćanske inicijacije **za područje otoka Krka** započinje u Krku, u ponедjeljak, 2. listopada u dvorani župnog stana u 20.00 sati.

Za zainteresirane **s područja Lošinja** katekumenat će započeti u nedjelju 8. listopada u dvorani Župnog ureda.

Za područje otoka Raba katekumenat će započeti u petak 6. listopada i odvijat će se u prostoru župnog ureda.

Za kandidate **s otoka Cresa** katekumenat će se od mjeseca listopada, ukoliko bude zainteresiranih, održavati u vjeronaučnoj dvorani u Cresu.

Sve odredbe i upute o odvijanju katekumenata mogu se pronaći u *Službenom vjesniku Biskupije Krk*, 4/2011., str. 156.

✠ Ivica, biskup

Broj: 338/2023.

Krk, 15. rujna 2023.

TEČAJEVI PRIPRAVE ZA BRAK

Tečaj priprave za brak **za područje otoka Krka** održat će se od 9. do 13. listopada o.g., u dvorani Biskupije. U ponедjeljak će tečaj početi u 19 sati, a ostale dane u 18.30 sati. Prijavnicu za tečaj kandidati trebaju preuzeti na stranici biskupijakrk.hr i ispunjenu poslati na e-mail Ureda za obitelj: ured.obitelj@ri.t-com.hr

Za područje otoka Raba tečaj će se održati 1. do 5. listopada o.g. u vjeronaučnoj dvorani s početkom u 19 sati.

Tečaj priprave za brak **za područje otoka Lošinja** održat će se od 3. do 5. te se nastavlja od 13. do 15. studenoga 2023. u velikoj vjeronaučnoj dvorani pastoralnog centra s početkom u 19 sati

U Novalji, Tečaj priprave za brak bit će od 2. do 6. listopada o.g. u Pastoralnom centru, s početkom u 19 sati.

Neka župnici o Tečaju obavijeste sve zaručnike i mlađe bračne parove te ih potaknu na sudjelovanje. Na Tečaju mogu sudjelovati ne samo oni zaručnici koji se namjeravaju vjenčati

tijekom sljedećih mjeseci nego i oni koji to planiraju učiniti kasnije; dapače i oni mlađi bračni parovi koji to nisu mogli učiniti prije ženidbe. Dobro je neprestano podsjećati mlade na potrebu dobre i pravovremene priprave na sakrament ženidbe.

✠ Ivica, biskup

Broj: 339/2023.

Krk, 15. rujna 2023.

NAŠI SVEĆENIČKI KANDIDATI

Svećenički kandidati Krčke biskupije u akademskoj godini 2023./2024. su sljedeći:

Zoran Maričević je na pastoralnom praktikumu u Župi Dubašnica.

Marko Mikić (IV. godina) i **Amadej Anić** (I. godina) studiraju na filozofsko-teološkom studiju Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu.

✠ Ivica, biskup

➤ **Iz Povjerenstva za mlađe
i Povjerenstva za pastoral duhovnih zvanja**

HODOČAŠĆE MLADIH NA TAIZÈ SUSRET U LJUBLJANI

- 28. prosinca 2023. - 1. siječnja 2024. -

Ured za pastoral mladih i Ured za pastoral duhovnih zvanja organiziraju hodočašće mladih za Novu Godinu - Taizè susret, koji će se ove godine održati u Ljubljani.

Susret će trajati od 28.12.2023. do 1.1.2024. i predviđen je za sve mlađe od 16 do 35 godina.

Detalje samog susreta, polaska i cijenu poslat ćemo e-mailom svim župama.

Vlč. Marin Hendrih i vlč. Anton Budinić

➤ **Apostolat za duhovno majčinstvo**

GODIŠNICA SMRTI SL. BOŽJE MARICE STANKOVIĆ

- Zagreb, 14. listopada 2023. -

Ovogodišnje jednodnevno hodočašće žena na proslavu 66. godišnjice smrti s. Marice neće biti na samu godišnjicu, tj. u nedjelju, 8. listopada, zato što toga dana naša Biskupija hodčasti na Trsat, pa će se hodočašće u Zagreb održati u subotu 14. listopada 2023.

Sve prijave primaju se od ponedjeljka do petka od 9.00 do 14.00 sati u Župnom uredu Krk na telefon 051 221 341 ili 091 571 1834 do 25. rujna, ili do popunjavanja jednog autobusa. Kod prijave je potrebno navesti broj telefona kako bi se zainteresiranim povratno moglo dati informacije o detaljima hodočašća.

Mirjana Žužić

IZ CARITASA BISKUPIJE KRK

➤ Najave:

PROJEKT »72 SATA BEZ KOMPROMISA«

– Otok Krk, 12.-15. listopada 2023. –

Ovo je nacionalni volonterski projekt koji se ove godine održava od 12. do 15. listopada u 19 gradova u Hrvatskoj pod sloganom *Ostavi trag*. Organizaciju projekta na otoku Krku vodi Biskupijski Caritas na čelu s nekolicinom mlađih volontera, a sudjelovati u projektu mogu mlađi od 15 do 35 godina. Bit projekta je u tome da veći broj mlađih istovremeno volontira na različitim mjestima. Volonterske akcije mogu biti radnog, ekološkog i socijalnog karaktera, a ono što ovaj projekt čini drugačijim od drugih je to što pri prijavi mlađi volonteri ne mogu odabrati akciju na kojoj će sudjelovati nego beskompromisno daruju svoje vrijeme, vještine i talente za potrebe u svojoj zajednici.

Volonterske akcije provode se u različitim ustanovama i udrugama na otoku Krku, čime se općenito potiče društvo na aktivnije sudjelovanje i promociju volonterstva kao poželjne aktivnosti. Uz očiti cilj promocije volonterstva jednako su važni i ostali ciljevi projekta, a to su pomoć ljudima u potrebi (solidarnost) i osvještavanje dostojanstva svakog čovjeka, potaknuti mlađe na proaktivnost i prepoznavanje potreba društva, podizanje svijesti o brizi za okoliš/prirodu i poticanje mlađih na aktivno življjenje vjere.

Projekt počinje u četvrtak 12-tog sa svetom misom u katedrali nakon čega slijedi podjela majica i akcija, zatim se volonterske akcije održavaju u petak i subotu po otoku Krku a projekt se zaključuje u nedjelju svetom misom u katedrali. U subotu nakon akcija organiziran je zajednički ručak za sve volontere u Oazi Kraljice mira Župe Krk. Više informacija o projektu može se pronaći na instagram profilu @72sata.krk.

AKCIJA PLAMEN ZA DVOSTRUKO DOBRO

U organizaciji Biskupijskog Caritasa i ove godine uoči svetkovine Svih svetih provodi se akcija *Plamen za dvostruko dobro*. Dvostruko je to dobro, jer uz brigu za naše umrle činimo djelo milosrđa i za one žive. U 40-tak župa naše biskupije župljeni imaju mogućnost nabaviti lampionu za grobove svojih dragih pokojnika i time pomoći onima u potrebi. Sav prihod od lampiona namijenjen je za obitelji naše biskupije koje su slabijeg imovinskog stanja i školju djecu (Fond Mahnić) te za ostale potrebite u župnim Caritasima.

Prigodni crveni lampioni oblikom srca označeni amblemom Caritasa mogu se nabaviti po cijeni od 2 eura. Biskupijska knjižara Sveti Kvirin lampionu ima u ponudi tijekom cijele godine. Početkom listopada lampioni će biti distribuirani po župama. Neka plamen ljubavi ovom svjećicom i ove godine gori na grobovima naših najmilijih i u domovima potrebitih koji nas okružuju.

HODOČAŠĆE ŽUPNIH CARITASA U LUDBREG I STUDIJSKI OBILAZAK CZN

– 11. studenog 2023. –

Biskupijski Caritas organizira za volontere župnih Caritasa hodočašće u svetište Predragocjene Krv Kristove u Ludbregu i studijski obilazak Caritasa Zagrebačke nadbiskupije. Polazak je 11. studenog autobusom u jutarnjim satima, a povratak drugi dan u večernjim satima. Kotizacija iznosi 30 eura. Tijekom ova dva dana volonteri će imati priliku upoznati se s radom Caritasa Zagrebačke nadbiskupije i posjetiti njihovu kuću Brezovica koja skrbi za djecu i odrasle osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem, razgledati staru jezgru Varaždina i katedralu, te posjetiti Svetište u Ludbregu pored kojeg će volonteri biti smješteni u pastoralnom centru Varaždinske biskupije. Svi voditelji župnih Caritasa obaviješteni su o hodočašću te su već prijavili svoje volontere, a sve potrebne informacije dobit će na vrijeme.

AKCIJA ZAJEDNO MOŽEMO VIŠE

Biskupijski Caritas planira i ove godine provesti ovu akciju u suradnji s Trgovinom Krk d.d., s ciljem prikupljanja hrane i higijenskih potrepština za one koji su u potrebi. U planu je, uoči Božića, provesti akciju u većini poslovnica Trgovine Krk na otoku Krku, na način da će biti postavljene označene košare/kutije u koje će kupci moći odložiti kupljene proizvode. Župni Caritasi biti će na vrijeme obaviješteni o detaljima akcije.

SUSRET VODITELJA ŽUPNIH CARITASA

Uoči Nedjelje Caritasa, početkom prosinca, redovito se održava susret voditelja svih župnih Caritasa s područja biskupije i djelatnika Biskupijskog Caritasa. Biskupijski Caritas pruža trajnu potporu djelovanju župnih Caritasa, a jedan od njegovih ciljeva djelovanja je organizirano karitativno djelovanje u župama biskupije, te kako bi ostvario te ciljeve organizira tijekom godine više susreta od kojih je ovaj, operativni, jedan od njih.

Voditelji župnih Caritasa imaju priliku upoznati se s djelovanjem Biskupijskog Caritasa, te upoznati djelovanja, aktivnosti i rad ostalih župnih Caritasa. Razgovara se o aktualnim temama, izazovima na koje nailaze, njihovim rješenjima te planovima za godinu koja predstoji. Svi voditelji biti će na vrijeme obaviješteni o terminu održavanja sastanka.

AKCIJA NEDJELJA CARITASA

Prema odluci HBK treća nedjelja Došašća u Hrvatskoj je određena Nedjeljom Caritasa. Cilj Nedjelje Caritasa je senzibilizirati javnost na prikupljanje sredstava kako bi se tijekom cijele godine moglo preko Caritasa pomagati najpotrebnijima. U našoj se biskupiji tih dana prikuplja kolekta koja ide za Caritas i to 45% župnom Caritasu, 45% Biskupijskom Caritasu i 10% Hrvatskom Caritasu. Župe dio za Biskupijski i Nacionalni Caritas, tj. 55% prikupljenoga uplaćuju Biskupijskome ordinarijatu.

POZIV NA POMOĆ STRADALIMA U MAROKU

Kao odgovor na dramatičnu situaciju u kojoj se nalaze stanovnici Maroka, nakon snažnog potresa koji se dogodio u noći s 8. na 9. rujna, a nakon kojeg broj poginulih premašuje 2800 osoba, Hrvatski Caritas organizira humanitarnu akciju prikupljanja novčanih sredstava za pomoć Maroku, izražavajući solidarnost i blizinu s onima koji pate. Prikupljena finansijska sredstva usmjerit će se za potrebe Caritasa u Maroku, koji djeluje na licu mjesta. Potraga za ozlijedenima i žrtvama pod ruševinama se nastavlja; mnogi su izgubili doslovno sve a u posebno teškoj situaciji nalaze se obitelji s malom djecom te stariji i bolesni stanovnici pogodjenog područja.

Za potrebe prikupljanja pomoći u sklopu humanitarne akcije "Potres Maroko" Hrvatski je Caritas otvorio **novi zaseban žiro-račun pri PBZ-u, IBAN: HR3923400091511245753** – svrha uplate POTRES MAROKO.

Stradalima u potresu u Maroku možete pomoći i pozivom na donacijski telefon Hrvatskog Caritasa **060 9010** (0,83 eura po pozivu; PDV uključen) ili skeniranjem bar koda putem bankovne aplikacije.

➤ Izvještaji:

PROJEKT LJETOVANJA DJECE IZ UKRAJINE U *DOMU EMAUS*

Nakon prošlogodišnjih pozitivnih iskustva, Caritas Biskupije Krk i ovoga je ljeta organizirao ljetovanja za djecu iz Ukrajine u kući za odmor *Dom Emaus* u Martinšćici na otoku Cresu.

Caritas pruža podršku Ukrajinskom narodu na razne načine tijekom cijele godine, a ovaj projekt, u suradnji s nacionalnim Caritasom Spes Ukrajine te finansijskom podrškom Hrvatskog Caritasa, trajao je od lipnja do rujna, te je u *Domu Emaus* boravilo 7 grupa iz Ukrajine, tj. 142 osobe od čega 94 djece. Uz osigurani smještaj, osigurani su i obroci, prigodni sadržaji i animacije za djecu te je ostvareno preko 1.800 noćenja.

Svaka je grupa imala priliku dva tjedna boraviti u malom, ali nadasve lijepom i mirnom mjestu Martinšćica, što je obzirom na njihovu situaciju u Ukrajini, svakako bilo opuštajuće i poželjno za mentalno zdravlje djece. Uz blagodati mora i sunca, osim što su razgledali ljepote otoka Cresa i Lošinja i njihovih mesta, djeca su uživala i u aquaparku Kampa Čikat, a neki su se odvažili planinariti i na Osorčicu. Jedna grupa djece s autizmom bila je u pratinji majki, neka su djeca bila bez odgovarajuće roditeljske skrbi, a posljednja grupa iz Harkiva došla je s njihovim ravnateljem biskupijskog Caritasa, bolničkim kapelanom vojne bolnice te 11 volonterski koje neumorno pomažu u pružanju humanitarne pomoći stradalim sunarodnjacima tijekom rata u Ukrajini. Kako i sami svjedoče, na početku rata njihov je Caritas dijelio dnevno 80 paketa humanitarne pomoći, dok se danas ta brojka popela na 2.000 paketa dnevno, bolnica prima svakoga mjeseca po 1.000 ranjenika iz rata, a zvukovi granata i uzbuna postali su njihova svakodnevница kojoj se nažalost ne nazire kraj.

Ovim projektom posebna pozornost posvetila se najranjivijima – djeci, koja sada prolaze kroz strašno vrijeme rata sa svim posljedicama i razaranjima koje ono nosi. Vjerujemo kako smo i na ovaj način pomogli kako bi djeca povratila svoje emocionalno stanje, oslobođila se stalne napetosti i straha koji proživljavaju preko godinu i pol dana. Neka djeca su u to vrijeme izgubila puno, oca ili čak oba roditelja, stariju braću, neka rodbinu, neka imaju roditelje u ratu, u zarobljeništvu, u bolnici... Neki roditelji su se već vratili, ali nažalost više nisu isti kao prije rata. Ta su djeca proživjela bol gubitka, odvajanja, bijega, neka žive u nezadovoljavajućim uvjetima. Mnoga su djeca uskraćena za obrazovanje i komunikaciju s vršnjacima.

Unatoč svemu što prolaze ove grupe i njihov narod, svjedočili smo njihovoj radosti i neizmjernoj zahvalnosti u nadi da će jednoga dana opet posjetiti naš prekrasni kraj koji, kako sami kažu, ima prekrasnu prirodu i mjesta te izrazito drage ljudi. Nisu izostali ni pozivi da se, u nadi skorog završetka rata, posjeti i njihovu domovinu, koja također ima što pokazati.

Uz Hrvatski Caritas i njihovu finansijsku podršku za realizaciju projekta u provedbi projekta sudjelovalo je nekoliko volontera kao i donatori koji su podržali projekt raznim proizvodima i uslugama te im se ovim putem iskreno zahvaljujemo: Gostionica Mareta, Kamp Čikat i aquapark, Kamp Slatina aquapark i turistička agencija, Slastičarna Moby dick - Mali Lošinj, Slastice Margareta - Cres, Slastičarna Casa del padrone - Krk, OPG Oil House, GDCK Mali Lošinj, Tematski vidikovac Providenca, Miomirisni otočki vrt, Cresanka d.d., Trgovina Krk d.d., Hrvatske autoceste d.o.o., Jadrolinija, fra Tomislav Kero, vlč. Robert Zubović, anonimni donatori te 20-tak volontera.

PROJEKT *PRIJATELJI S MORA*

U organizaciji Caritasa Biskupije Krk i suradnji s Caritasom Sisačke biskupije uspješno je privedena kraju peta sezona projekta *Prijatelji s mora*. Projektom se obiteljima s djecom slabijeg imovinskog stanja, koje dolaze s područja Banovine, omogućilo besplatno ljetovanje tijekom ove sezone. Caritas je samo koordinator i posrednik u ovoj priči, a iznajmljivači privatnog smještaja oni su koji su ponudili svoje smještaje za prihvatanje ovih obitelji kojih je ovoga ljeta bilo 6, ukupno 25 osoba od čeka 15 djece. Bili su smješteni u Malom Lošinju, Krku, Puntu i Šilu. Uz donatore smještaja projekt je podržalo i 4 donatora usluga kao što je vožnja polupodmornicom i obroci u restoranu te 7 donatora s novčanim donacijama koje su pomogle u pokrivanju troškova puta i prehrane čime je prikupljeno 1.200 eura. Iznos koji nije utrošen ove godine iskoristiti će se za projekt druge godine. Kroz projekt je ostvareno 131 noćenje, a vrijednost projekta bila je preko 2.500 eura. Neki donatori smještaja koji su sudjelovali prijašnjih godina ostali su povezani s obiteljima koje su onda primili, te su ih primili i ove godine mimo projekta, što su lijepi plodovi stvaranja prijateljstva i povezanosti ovih obitelji. Caritas iskreno zahvaljuje svima koji su sudjelovali u projektu i doprinijeli stvaranju novih prijateljstava i lijepih uspomena za život.

Robert Brozić, voditelj projekata

DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI

KRONIKA BISKUPA IVICE PETANJKA

Krčki biskup mons. Ivica Petanjak, OFM Cap., je:

Svibanj

19. pohodio župe Martinšćica i Stivan;
20. slavio sakrament svete potvrde u Martinšćici;
23. u Dobrinju predvodio sprovod i misu zadušnicu za pok. s. Magdalenu Ljubu Šmuc, SCJ;
25. u Rabu kod sestara benediktinki služio svetu misu s obredom monaškog posvećenja s. Marije Pavle Pendelić;
27. u Malom Lošinju na Kalvariji blagoslovio nove slike za postaje križnoga puta;
28. slavio sakrament svete potvrde u Malom Lošinju;
31. sudjelovao na proslavi svetkovine Majke Božje od Kamenitih vrata u Zagrebu.

Lipanj

1. sudjelovao na svečanosti Dana Hrvatskog katoličkog sveučilišta u Zagrebu;
- sudjelovao na izvanrednom zasjedanju biskupa HBK-e u Zagrebu;
2. sudjelovao na susretu biskupa HBK-e i provincijala te na susretu s provincijalkama;
3. primio među kandidate za svete redove bogoslova Marka Mikića u Malom Lošinju;
4. predvodio svečanu svetu misu o 300. godišnjici župne crkve u Baški;
- u katedrali u Krku suslavio svetu misu o svetkovini sv. Kvirina, zaštitnika Krčke biskupije;
8. u katedrali predvodio misno slavlje i procesiju o svetkovini Tijelova;
10. – 11. u Einsiedelu, u Švicarskoj, predvodio 55. hodočašće Hrvata u Švicarskoj Majci Božjoj Einsiedelskoj;
13. u Zürichu, u Švicarskoj, predvodio svetu misu o blagdanu sv. Antona Padovanskog;
15. u Rijeci sudjelova na sastanku biskupa Riječke metropolije;
– u riječkoj katedrali suslavio svetu misu o svetkovini sv. Vida, zaštitnika Riječke nadbiskupije;
16. na Glavotoku o svetkovini Presvetog Srca Isusovog sudjelovao na susretu svećenika i redovnika s otoka Krka te predvodio svetu misu;
17. – 18. obavio pastoralni pohod župama Beli, Dragozetići i Predošćica;
20. u biskupskom domu ugostio biskupe i svećenike svoje generacije te suslavio svetu misu u katedrali;
21. u biskupskom domu primio u posjet mons. Giuliana Brugnotta, biskupa Vicenze, u pratnji preč. Slavka Zeca i dvojice svećenika iz biskupije Vicenza;
22. u Svećeničkom domu u Krku predvodio ispraćaj tijela preminulog mons. Nikola Radića;
23. u Dobrinju predvodio sprovod i misu zadušnicu za pok. s. Karmen Katu Jelčić, SCJ;
24. obavio pastoralni pohod župama Vrana i Lubenice;
25. obavio pastoralni pohod župama Valun i Orlec;
26. u Dubašnici predvodio misu zadušnicu i sprovodne obrede za pokojnog mons. Nikolu Radića;
29. u Svećeničkom domu u Krku predvodio ispraćaj tijela preminulog vlč. Mata Žica;

Srpanj

1. u Vrbniku predvodio misu zadušnicu i sprovodne obrede za pokojnog vlč. Mata Žica;
1. – 4. u Puli sudjelovao na susretu hrvatskih misionara i misionarki te ravnatelja Papinskih misijskih djela u RH i BiH i biskupijskih povjerenika za misije;
2. u Labinu predvodio svete mise prigodom susreta misionara te gostovao na Radio Labin;
- u Poreču suslavio svetu misu prigodom susreta misionara;
3. u Puli predvodio svetu misu i procesiju o svetkovini sv. Tome apostola;
4. pohodio s misionarima Svetvinčenat, rodnu župu bl. Miroslava Bulešića i suslavio svetu misu;
- pohodio s misionarima Pazinski kolegij i Lanišće, mjesto mučeništva bl. Miroslava Bulešića;
8. u Traunreutu, Njemačka, predvodio slavlje 50. obljetnice Hrvatske katoličke župe Traunreut;
9. u Traunreutu slavio sakrament svete potvrde;
12. u Biskupskom domu u Krku prisustvovao ispitu svećenika za ispovjednu ovlast;
15. u Biskupskom domu u Krku susreo se s bogoslovima Krčke biskupije;
26. u Belišću predvodio slavlje svete Ane.

Kolovoza

5. u svetištu Majke Božje Goričke predvodio misno slavlje o blagdanu Gospe Snježne i o Danu pobjede, domovinske zahvalnosti i hrvatskih branitelja;
14. u svetištu Majke Božje Goričke predvodio misu bdijenja o svetkovini Uznesenja Blažene Djevice Marije;
15. u katedrali predvodio svečanu misu o svetkovini Uznesenja Blažene Djevice Marije;
16. u samosatnu franjevaca trećoredaca u Krku održao nagovor franjevačkim bogoslovima pred svečane zavjete;
17. posjetio na Glavotoku grupu polaznika udruge Prilika za susret;
21. u biskupskom domu primio u posjet kardinala Vinka Puljića;
21. – 25. sudjelovao na duhovnim vježbama na Košljunu;
24. u Svetvinčentu suslavio svetu misu o blagdanu bl. Miroslava Bulešića;
31. posjetio svećenike na duhovnim vježbama kod karmelićana u Krku.

Rujan

3. u Ludbregu predvodio svečano misno slavlje Svete nedjelje;
5. u Dvorani »Vijenac« Nadbiskupskog pastoralnog instituta u Zagrebu sudjelovao u predstavljanju monografije *Zrin – u spomen žrtvama genocida*;
7. u biskupskom ordinarijatu Sisačke biskupije sudjelovao u predstavljanju monografije *Zrin – u spomen žrtvama genocida*;
9. u Udbini sudjelovao na svetoj misi prigodom Dana hrvatskih mučenika;
- u Zagrebu sudjelovao na prikazivanju dokumentarnog filma *Zrin 1943.*;
10. u Zrinu sudjelovao na svetoj misi prigodom 80. godišnjice stradanja Zrina i Zrinjana;
15. sudjelovao u Riječkoj katedrali na svečanoj euharistiji predaje palja mons. Mati Uziniću;
16. u Oazi Kraljice mira u Krku predvodio svetu misu na Biskupijskom susretu ministranata.

➤ SVEĆENICI

RAZRJEŠENJA I IMENOVANJA U KRČKOJ BISKUPIJI

Odlukom krčkog biskupa mons. Ivice Petanjka u srpnju o. g. došlo je do sljedećih razrješenja i imenovanja u Krčkoj biskupiji:

Vlč. Anton Valković, zbog zdravstvenog oporavka, razriješen je službe župnika i dekana u Krku.

Vlč. Vedran Kirinčić, nakon jedanaestogodišnje službe u župi Predragocjene Krvi Kristove – Astoria, Biskupija Brooklyn (USA), vraća se u svoju biskupiju i imenovan je župnikom i dekanom u Krku.

Promjene su nastale i kod naših svećenika na službi izvan Krčke biskupije:

Vlč. Saša Ilijić, dosadašnji župni vikar u župi Predragocjene Krvi Kristove – Astoria, Biskupija Brooklyn (USA), imenovan je župnim upraviteljem iste župe. Ostaje dušobrižnik HKM bl. Ivana Merza.

Vlč. Kristijan Krajnović, razriješen je službe upravitelja župe sv. Antuna Padovanskog i BDM Kraljica mučenika u Lasinju i ustupljen Vojnom ordinarijatu u RH.

SVEĆENICI NA DUHOVNIM VJEŽBAMA

Krčka biskupija i ove je se godine organizirala dva termina duhovnih vježbi svećenika: u franjevačkom samostanu na Košljunu od 21. do 25. kolovoza te u karmeličanskom samostanu u Krku od 28. do 31. kolovoza.

Duhovne vježbe na Košljunu predvodio je kardinal Vinko Puljić, a sudjelovali su krčki biskup mons. Ivica Petanjak te svećenici: Anton Depikolozvane, Ivan Katunar, Mario Kosić, Ivan Milović, Božidar Mrakovčić, Mladen Mrakovčić, Kristijan Perović, Matej Polonijo, Božidar Volarić i Robert Zubović.

Duhovne vježbe u Krku predvodi dr. sc. Ivan Benaković, a sudjelovali su svećenici: Zvonimir Badurina Dudić, Krunoslav Boras, Anton Bozanić, Ivan Brnić, ml., Frane Brozić, Boris Dabo, Marin Dašek, Dinko Justinić, Josip Karabaić, Ivica Katunar, Vedran Kirinčić, Petar Kordić, Josip Kosić, Saša Malović, Vjekoslav Martinčić, Božidar Mrakovčić, Filip Šabalja, Antun Toljanić, Patrik Tvorek, Anton Valković, Jerko Valković, Franjo Velčić, Anton Zec, Slavko Zec i Andrija Živković.

Potvrdu o sudjelovanju na duhovnim vježbama u Pastoralnom centru Baške Oštarije od 28. do 31. kolovoza o.g. donijeli su Tomislav Crnović, Luka Paljević i Ranko Papić.

Molimo i ostale svećenike da obave godišnje duhovne vježbe te na adresu Biskupskog ordinarijata u Krku dostave potvrdu.

➤ OBAVIJEST

SEMINARI METROPOLITANSKOG PASTORALNOG INSTITUTA

Metropolitanski pastoralni institut u Rijeci obaviještava kako su u tijeku upisi na seminare: Seminar trajnog upoznavanja Biblije, Seminar za teološku kulturu laika, Teološko-katehetski seminar za pastoralne suradnike i župne animatore, Tečaj novinarstva – Odgoj za medije, Teološko-katehetski seminar za odgojiteljice u vjeri u predškolskim ustanovama.

Mole župnike da o tome obavijeste i animiraju župljane koji bi bili zainteresirani za pohađanje nekog od seminara. Detaljnije informacije mogu se dobiti od MPI-a na telefon 091 1984 984 ili na mrežnoj stranici www.mpi-ri.com

Upisi traju do 29. rujna.

➤ IZVJEŠTAJI

MONAŠKO POSVEĆENJE S. MARIJE PAVLE PENDELIĆ U RABU

– 25. svibnja 2023. –

Monaško posvećenje s. Marije Pavle Pendelić, benediktinke samostana sv. Andrije u Rabu, održano je u četvrtak 25. svibnja u samostanskoj crkvi sv. Andrije.

Svečano misno slavlje za vrijeme kojeg je s. Marija Pavla položila svoje doživotne zavjete Trojedinom Bogu i obred monaškog posvećenja predvodio je, u zajedništvu s brojnim svećenicima, pristiglom rođbinom i okupljenim vjernicima, krčki biskup mons. Ivica Petanjak O-FMCap.

U svojoj homiliji on se osvrnuo na liturgijska čitanja toga dana, a posebno na Isusovu molitvu za jedinstvo koju poput oporuke ostavlja u trajni zadatok svojim učenicima.

Obraćajući se potom s. Mariji Pavli biskup je naglasio kako je čin monaškog posvećenja *njezin čas* u kojem i po kojem je pozvana sebe potpuno darovati Trojedinome Bogu: »Vi danas i definitivno umirete ovom svijetu, kako bi ste počeli živjeti drugom i drugačijem svijetu. Klauzurni način života je uistinu poseban oblik života koji je s jedne strane veoma zahtjevan i zato se malo ljudi odlučuje za njega, ali ako se on shvati i prihvati kao posebna milost poziva i zvanja, onda ste vi privilegirani i po samom svom obliku života unaprijed ste oslobođeni od tolikih svjetskih intriga, besmislica, trauma, drama, izgubljenog vremena, potrošnih živaca.«

Nastavivši svoje obraćanje novozavjetovanici biskup joj je na srce stavio posebno životno poslanje koje kao benediktinka svojim monaškim posvećenjem, a u svijetlu liturgijskih čitanja toga dana, započinje: »Ako ste ovdje svim svojim srcem i ako je ovo sada vaša nova obitelj onda ćete i vi za nju moliti kao što je to Isus molio za svoju obitelj učenika i za svakoga od nas. Molite i budite čimbenik jedinstva i zajedništva. To su temelji svake obitelji, svake zajednice, svakog društva, a napose klauzurnih redovnica.«

U zaključnim mislima svoje homilije biskup se osvrnuo na sv. Bedu Časnoga čiji se spomen toga dana slavio, ističući kako je »on smatran najvećim egzegetom Svetog pisma u zapadnoj Crkvi. Sвето pismo je njegovo trajno nadahnuće, a unatoč svojoj učenosti bio je cijenjen u zajednici zbog svoje simpatičnosti, poniznosti, mudrosti. Uspio je povezati strast za znanosću, molitvu i liturgiju, jednostavnost i pristupačnost. Razum, vjeru i normalnost čovjeka.«

Nakon homilije uslijedio je obred polaganja doživotnih zavjeta na ruke č. m. opatice Marije Zrinke Roglić, te monaško posvećenje po kojem je s. Marija Pavla postala punopravni član monaške zajednice sv. Andrije u Rabu u kojoj danas, nakon više od tisuću godina od osnutka, moli i radi 10 koludrica.

Nakon misnoga slavlja rapske su koludrice pred samostanskom crkvom počastile sve pristigle vjernike i time još jednom znakovito pokazale svoju ljubavi prema stanovnicima otoka Raba čije su duhovne majke i moliteljice već više od tisuću godina.

Sestra Marija Pavla Maja Pendelić, OSB rođena je u Zagrebu 1983. godine. Osnovnu školu i gimnaziju pohađa u Ivanić Gradu. 2002. godine upisuje studij arhitekture na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu, te je kao diplomirani inženjer stekla radno iskustvo u struci. Redovito prima sakramente krštenja, prve pričesti i svete potvrde, no nakon osnovne škole udaljuje se kao i većina vršnjaka od vjere i Crkve. U kasnim dvadesetim godinama ponovno se vraća sakramentima i otkriva vrijednost katoličke vjere i Crkve, vraća se pobožnosti Blaženoj Djevici Mariji kojoj se u djetinjstvu utjecala posebnim pouzdanjem. Nakon što je uvidjela ispraznost svog dotadašnjeg života u svijetu, smisao svog postojanja pronalazi jedino u Bogu, te se odlučuje za samostanski život u potpunom predanju svog života Bogu. 8. rujna 2016. ulazi u benediktinski Samostan sv. Andrije u Rabu, gdje 17. travnja 2017. ulazi u novicijat, te 31. svibnja 2018. pristupa prvim zavjetima. Uz zajedničke dužnosti i službe unutar zajednice, nastoji primijeniti umjetničke sklonosti i iskustva kao način služenja Bogu i bližnjima, te u šutnji klauzure uči i razvija monašku tradiciju izrade svetih ikona.

br. Izak od svetog Josipa

BOGOSLOV MARKO MIKIĆ PRIMLJEN MEĐU KANDIDATE ZA SVETI RED **– Mali Lošinj, 3. lipnja 2023. –**

Uoči svetkovine sv. Kvirina Sisačkog, zaštitnika Krčke biskupije, u subotu 3. lipnja 2023. godine, tijekom svečanog euharistijskog slavlja u crkvi Blažene Djevice Marije na Malom Lošinju, koje je predvodio krčki biskup mons. Ivica Petanjak, bogoslov III. godine Marko Mikić primljen je među kandidate za sveti red đakonata i prezbiterata Krčke biskupije.

Uz biskupa, na misi su koncelebrirali preč. Željko Faltak, rektor Bogoslovije u Zagrebu, vlč. Josip Đurin, odgojitelj, te svećenici Lošinskog dekanata.

»Isusovo nas djelovanje uvijek usmjerava k istini i vodi slobodi«, istaknuo je mons. Petanjak u svojoj homiliji. »Ta istina najbolje se očituje u svjedočanstvu samoga ljudskog života i otvorenosti prema njoj.« Međutim, nastavlja biskup Petanjak, čovjek se boji istine jer se tada uvjek osjeća razgoličeno i ne može ništa sakriti. Važno je uvijek prianjati uz istinu, a to se može

postići prijanjanjem uz Božju riječ. Božja riječ, zapisana u Svetom pismu, uvijek je ista, no očituje se uvijek na drugačiji način kako bi čovjek neprestano otkrivaо nove spoznaje, ističe biskup. Na kraju homilije, biskup je ohrabrio bogoslova Marka da još više osluškuje Gospodina i da na taj način još snažnije slijedi njegove stope.

Nakon homilije, uslijedio je čin primanja među kandidate, koji se odvijao kroz razgovor između bogoslova i biskupa, a zaključen je biskupovom blagoslovnom molitvom.

Na kraju slavlja, biskup Petanjak čestitao je Marku i njegovim roditeljima, te ga ohrabrio za daljnji hod prema svećeništvu.

Mateo Vuk, bogoslov III. godine

300 GODINA ŽUPNE CRKVE U BAŠKI

Župna crkva sv. Trojice u Baški kroz 2023. godinu slavi svoj tristotni jubilej. Iako je mjesto puno starije, kao i svi hrvatski kašteli na otoku Krku, zbog povijesnih okolnosti bašćani su se u 16. stoljeću iz kaštela na brdu počeli naseljavati uz more i tako je nastalo novo mjesto 'pri moru' ili u žargonu nazvano Primorje, a stara župna crkva posvećena sv. Ivanu Krstitelju polako postala nepraktična. To je novo naselje Baške u 18. stoljeću dobilo i svoju velebnu baroknu župnu crkvu.

Središnje slavlje upriličeno je o svetkovini Presvetog Trojstva. Nakon trodnevnice koju je predvodio fra Diego Deklić iz Pule, u subotu 3. lipnja održana je prigodna akademija. U programu su se isprepletala kratka predavanja i muzičke točke. Župnik Baške mons. Ivan Milović govorio je teološkom značenju Crkve zajednice i crkve građevine, dr. Anton Bozanić o povijesti župne crkve, a mons. Zvonimir Seršić u izlaganju 'Tajnoviti sveti razgovori' o renesansnoj i baroknoj umjetnosti u crkvi. Vlč. M° Josip Vidas izveo je na orguljama dva preludija: Fortunata Pintarića i J. S. Bacha, a sestre Tea Grubišić Mihalić i Dijana Grubišić Ćiković zaključile su cijeli program izvedbama na harfi i violini. Skup je pozdravio i načelnik Baške mr. Toni Juranić te u ime Općine poklonio crkvi novu pokaznicu. Nakon akademije uslijedilo je druženje u vrtu župne kuće.

Vrhunac liturgijske proslave zbio se u nedjelju 4. lipnja. Svečanu euharistiju predvodio je krčki biskup mons. Ivica Petanjak. U vrlo nadahnutoj propovijedi biskup Petanjak protumačio je odnos ljubavi i otvorenosti Presvetog Trojstva, istakнуvši da je samo Presveto Trojstvo u svojoj biti i ljubav i otvorenost, te potaknuo sve nazočne da danas ispravno žive svoju vjeru imajući povjerenja u milosrdnog Boga ali i jedni prema drugima. Posebno je naglasio: »U crkvu ne idemo da nam bude lijepo i ugodno, nego da naučimo živjeti!«. Euharistijsko slavlje svojim kvalitetnim pjevanjem uzveličao je zbor pod vodstvom s. Monike Ikić uz orguljašku pratnju Mo Vidasa, a ukrasili su ga mali članovi kulturnog društva 'Šoto'.

Nezaobilazni dio velikog jubileja župne crkve je i materijalni aspekt. Tako je kroz zimu i proljeće, zahvaljujući izdašnoj financijskoj pomoći Biskupije Krk i Općine Baška, u potpunosti obnovljen i uređen cijeli krov.

Program obilježavanja tristote obljetnice nastavilo se kroz cijelo ljetno. U suradnji s Turističkom zajednicom Općine Baška predviđene su tematske šetnje crkvama Baške, koncerti klasične glazbe u samoj crkvi i predstavljanje novog izdanja monografije dr. Bozanića o Župi Baška.

Proslava jubileja zaključena je izložbom posvećenom župnoj crkvi sv. Trojice koja je otvorena 1. rujna. Izložba je prikala povjesni tijek i mijene same crkve, nešto od njezina kulturna blaga te umjetnička djela s motivom crkve. Posebno je zanimljiva fotografija E. Geistlichia iz čeških novina na kojoj je vidljivo staro pročelje crkve. Naime, današnje neogotičko crkva je dobila za vrijeme župnika Mata Milovčića 1925. Posebnu pozornost privukle su i fotografije poznatog hrvatskog fotografa Vilka Zubera iz 60. tih godina prošlog stoljeća s motivima baščanskog sprovoda te misnica biskupa Kvirina Klementa Bonefačića iz 1919. godine s proslave njegove srebrne mise. Interesa nije nedostajalo i za video i foto projekciju Branka i Marije Randić.

Izložbu je postavio vlč. Zvonimir Seršić uz pomoć s. Monike Ikić, a otvorili su je župnik mons. Ivan Milovčić i direktorica turističke zajednice Ivana Topić. Program otvorenja bio je obogaćen muzičkim točkama na harfi. Djela Johanna Sebastiana Bacha, Barbare Giuranna i Isaaca Albeniza izvela je mlada harfistica Marta Ćiković.

Z. S.

PROSLAVLJENA SVETKOVINA SV. KVIRINA, ZAŠTITNIKA KRČKE BISKUPIJE

– Krk, 4. lipnja 2023. –

Svečanim euharistijskim slavlјem u krčkoj katedrali Krčka je biskupija, u nedjelju 4. lipnja, proslavila svetkovinu sv. Kvirina, svog zaštitnika. Euharistijom je predsjedao porečki i pulski biskup mons. Ivan Štironja, a koncelebrirali su domaći biskup mons. Ivica Petanjak, riječki nadbiskup metropolit mons. Mate Uzinić, nadbiskup u miru mons. Ivan Devčić, biskup gospičko-senjski mons. Zdenko Križić te dvadeset i šestorica krčkih svećenika i redovnika.

Domaći biskup mons. Petanjak rekao je kako se sv. Kvirin ove godine slavi na svetkovinu Presvetog Trojstva te kako se ovaj svetac savršeno uklapa u ljubav božanskih osoba jer ništa svoga nije zadržao za sebe nego se u potpunosti suočio Kristovoj ljubavi i žrtvi na križu. Pozdravio je sve nazočne biskupe te posebno zahvalio biskupu Štironji što je prihvatio predvoditi ovu svetu Euharistiju. Pozdravio je sve svećenike i redovnike, bogoslove, sve hodočasnike i ostale prisutne vjernike. Gradonačelniku grada Krka čestitao je Dan Grada te pozdravio predstavnike gradskih i općinskih vlasti.

Pjevanje je predvodio krčki katedralni zbor, a Evanđelje je navijestio vlč. Božidar Volarić, župnik Lopara.

Mons. Ivan Štironja okupljenima je uputio prigodnu homiliju koju donosimo u cijelosti:

Svetkovinom Presvetoga Trojstva slavimo istinu svoje kršćanske vjere, koja se u Crkvi iskrstalizirala nakon općih sabora u IV. stoljeću, u Niceji 325. i u Carigradu 381. godine.

Ova mjesna Crkva danas obilježava i slavlje svoga nebeskog zaštitnika sv. Kvirina, biskupa i mučenika, koji je čvrsto vjerovao u Boga Oca – Stvoritelja, i Sina Otkupitelja i Spasitelja, i Duha Svetoga – Posvetitelja. Temelj svečeva života bilo je Presveto Trojstvo, istina za koju je dao svoj život.

Ovo su razlozi našega okupljanja na svetu Misu, koja je ponajprije zahvala Presvetomu Trojstvu. Zahvala za sve milosti koje primismo, za kršćanski poziv i misiju. Želio bih naglasiti dvije važne stvari našega kršćanskog života. Nismo mi samo oni koji imaju svoje kršćansko dostojanstvo nego isto tako imamo i zadaću, imamo svoje poslanje – misiju. Kada se okupljamo na svetu misu, mi dolazimo na izvor na kojem se krije pimo, dobivamo snagu kako bismo osnaženi krenuli prema vrhuncima koje nam misno slavlje nudi.

Danas ova Mjesna Crkva želi zahvaliti Gospodinu za nezaslužene darove svete vjere kojima smo obasuti od svoga začeća i krštenja, zahvaljuje za dostojanstvo djece Božje koje nam je darovao naš Stvoritelj, Spasitelj i Posvetitelj.

U Katekizmu Katoličke Crkve čitamo: Otajstvo Presvetog Trojstva središnje je otajstvo kršćanske vjere i života. To je otajstvo Boga u njemu samome. Stoga je to izvor sviju drugih otajstava vjere i svjetla koje ih obasjava. To je najtemeljniji i najbitniji nauk u »hijerarhiji istina« vjere. »Povijest spasenja isto je što i povijest puta i načina kojim se pravi i jedini Bog: Otac i Sin i Duh Sveti, objavljuje ljudima te ih, grijehom odvraćene, sa sobom pomiruje i povezuje« (br. 234).

Braćo i sestre! Otajstvo Presvetoga Trojstva istinski je izvor svih drugih otajstava svete vjere i svjetla koje nas obasjava i zahvaća, svjetlo koje nas vodi i ospozobljava da i sami budemo svjetlo i pokazatelji prema kraljevstvu nebeskom. To je svjetlo obasjalo sv. Kvirina i toliko mnoštvo mučenica i mučenika. I ne samo da ih je to otajstveno svjetlo obasjalo nego i zahvatilo u dubini srca i duše, te su i sami postali svjetlo u svijetu, svjetionik koji pokazuje put prema nebu. Sv. Kvirin je bio istinsko svjetlo svijeta i sol zemlje. Nije li to upravo ono što Isus želi od mene i od tebe? Isus nam ne kaže: vi ćete biti svjetlo. Isus kaže: vi ste svjetlo svijeta i sol zemlje. To smo postali po krštenju. Ne zaboravimo, brate i sestro, da Isus ovim pokazuje istinsko povjerenje u tebe i u mene. Kao takve nas šalje u svijet da svojim kršćanskim svjedočanstvom razgonimo tamu grijeha, i sve vrste ovozemaljske bijede, da budemo zraka koja će upućivati na nadu koja će utemeljena na vjeri živjeti ljubav.

Zasigurno nam je dobro poznato da je sv. Kvirin početkom IV. st., u vrijeme vladanja cara Dioklecijana, kao biskup Siska podnio mučeničku smrt. Bačen je u rijeku sa svezanim mlinskim kamenom oko vrata. Svojim primjerom sve nas tješi i poziva da budemo »neustrašivi navjestitelji i svjedoci istine« kako to molismo u *zbornoj molitvi*.

U Djelima apostolskim čitamo: »Treba se većma pokoravati Bogu negoli ljudima! Bog otaca naših uskrisi Isusa kojega vi smakoste objesivši ga na drvo. Njega Bog desnicom svojom uzvisi za Začetnika i Spasitelja da obraćenjem podari Izraela i oproštenjem grijeha. I mi smo svjedoci tih događaja i Duh Sveti kojega dade Bog onima što mu se pokoravaju« (Dj 5, 29-32). Ovo je odgovor sv. Petra, apostola, nakon što mu je Veliki svećenik postavio pitanje: Nismo li vam strogo zabranili učiti u to Ime (Isusovo Ime)? Sv. Kvirinu bilo je zabranjeno učiti u to Ime, svjedočiti o Isusu. I ne samo njemu nego i brojnim mučenicima tijekom povijesti Crkve, koji su svoj život dali za Isusa. Iz tog mučeništva i svjedočanstva vjere niču milosti koje nas krijepe na putu vjere. Ovo je logika i misao koja je vodila sv. Kvirina i cijelu povorku

mučenica i mučenika, koji nisu žalili založiti vlastiti život za Isusovo Ime. Ove svetopisamske riječi i primjer mnoštva Božjih ugodnika potiču i nas da pođemo putem sv. Kvirina.

Sv. Kvirin bio je oduševljen nadom punom besmrtnosti kako čitamo u knjizi Mudrosti (Mudr 3, 1-9). Čvrsto je vjerovao u tu kršćansku »nadu punu besmrtnosti«. Bog ga je poput svoga Sina iskušao »kao zlato u taljici« te je za »malo muke zadobio dobra velika«. S Kristom je umro i s njime zauvijek živi, kako kaže sv. Pavao u poslanici Timoteju (2 Tim 2,11).

Maločas, zajedno s našim divnim zborom pjevasmo: »U ruke tvoje, Gospodine, predajem duh svoj«. Što u srcu osjećamo kada slušamo te psalmske riječi? Osjećamo li posljednje trenutke svoga života u kojima predajemo dušu Ocu nebeskom. Odlično, ako je tako. No još bi bilo bolje i važnije ako bi tim riječima obilježili svoje život te na početku svakoga dana pjevali i izgovarali te riječi. Tako će, zasigurno, naš duh biti sjedinjen s Božjim Duhom i to će biti znak da imamo Duha Božjega. Psalama nas, dakle, poziva da svakoga dana svoje srce prepustimo Gospodinu koji će najbolje voditi našu zemaljsku misiju.

Sv. Pavao donosi svoje iskustvo na putu vjere koja ne ide bez progonstva. Zato, poput Isusa, koji je otvoreno govorio svojim učenicima da će ih svi prognati, zlo i laž svaljivati na njihova leđa, i sv. Pavao piše Timoteju što ga čeka kao Kristova učenika. Kaže sv. Pavao: Kakva li sam progonstva podnio! I iz svih me izbavio Gospodin! A i svi koji hoće živjeti pobožno u Kristu Isusu, bit će progonjeni (2 Tim 3,11-12).

Ne znam, braćo i sestre, uključuje li naše razmišljanje o vjeri i mogućnost progonstva, progonstvo zbog Isusa? Biti spremna na progonstvo, važan stav našega kršćanskog života. Ako ćemo, hodeći ovom zemljom samo izbjegavati pitanja o Bogu, Crkvi, vjeri..., kršćansku ljubav, kršćansku nadu, kršćanski život..., pa i polemike, onda ne znam jesmo li na putu kojim je prošao sv. Kvirin. Hodeći »linijom manjeg otpora«, ne može se postati mučenik. A onaj koji isključuje mučeništvo iz sadržaja svoga kršćanstva, ne znam da li je istinski na pravom putu.

Svako je vrijeme imalo svoje poganske bogove i idole. I svaka je sila tražila odanost svojih podanika i zahtijevala klanjanje božanstvima i bogovima koje je nastojala nametnuti. Ništa drugačije nije ni ovo naše vrijeme ispunjeno raznim bezbožnim idejama i ideologijama, božanstvima i bogovima. Možda smo i sami osobno u životu stvorili neke svoje bogove, neka svoja božanstva, bez kojih, tobože, ne možemo, barem tako mislimo. Kamo nas ta božanstva vode, komu se klanjamo klanjajući se njima, osobno to odgovorimo.

Kršćani koji zastupaju filozofiju života u svakom pogledu, suprotni su vjetar i suprotna struja koja ne odgovara svijetu i njegovim modama. Filozofija smrti, stavlja se često, pa i u naše vrijeme, ispred filozofije života. To je i naše vrijeme, to je naš svijet.

Crkva ostaje vjerna Kristu Gospodinu te nastavlja svojoj djeci svjedočiti da ih na životnom putu čeka križ, poradi Kristova Imena. Od križa nitko ne može pobjeći, pa ni oni koji u križ ne vjeruju. No, Isus ujedno ulijeva i nadu da križ nije kraj, nije znak poraza. Crkva prenosi poruku i iskustvo Uskrstog Gospodina koji svjedoči da je križ znak pobjede te poziva da ga s vjerom i ljubavlju uzmem, pođemo za njim te taj svoj križ sjedinimo s Isusovim križem za spasenje svijeta. To je sv. Kvirin svim srcem i dušom učinio te i svoj život za te ideale darovao: uzeo svoj križ i pošao za Isusom. Sjedinjen s otajstvom Presvetoga Trojstva postao je zraka koja pred nama ide i pokazuje nam put u nebo.

Papa Benedikt XVI., veliki papa, govoreći u audijencija u kolovozu 2010., o žrtvama nacističkog užasa, s posebnim osvrtom na kršćanski i svetački primjer Edith Stein i sv. Maksimilijana Kolbea, naglasio je da mučenici otkrivaju logiku mučeništva: Isusovu smrt i njegovu najveću žrtvu ljubavi. To je logika pšeničnoga zrna koje umire kako bi niknulo i donijelo život, istaknuo je Sveti Otac, te dodao da je Isus pšenično zrno koje je došlo od Boga, koje pada na zemlju, koje dopušta da bude slomljeno, skršeno u smrti, i upravo se kroz to otvara te tako može donijeti plod u prostranost svijeta. Kada čitamo životopise mučenika, začuđeni smo njihovim mirom i hrabrošću u suočavanju s trpljenjem i smrću, rekao je papa Benedikt XVI., te naglasio da Božja milost ne ukida i ne guši slobodu onoga koji se suočava s mučeništvom, nego ju naprotiv bogati i ističe. Mučenik je prije svega slobodna osoba, slobodna u odnosu na vlasti svijeta. Ona u samo jednom konačnom činu daruje Bogu cijeli svoj život, a u najvišem činu vjere, nade i ljubavi, prepušta se u ruke svojega Stvoritelja i Otkupitelja; žrtvuje vlastiti život kako bi bila u potpunosti pridružena Kristovoj žrtvi na Križu. Jednom riječju: mučeništvo je veliki čin ljubavi kao odgovor na beskonačnu Božju ljubav. Tako svjedoči veliki papa Benedikt XVI. a prenosi radio Vatikan.

Apostoli se dakle nisu bojali suprotstaviti sili Vijeća, Velikomu svećeniku i njegovim glasno-govornicima nego su hrabro svjedočili istinu o uskrsnuću Kristovu i svemu onomu što im je Isus govorio i što je naučavao. Hrabro su se suprotstavili siledžijama onoga vremena.

Isus, kako nam pripovijeda sv. Matej u današnjem evanđelju (Mt 10,17-22), reče svojim apostolima: »Čuvajte se ljudi jer će vas predavati vijećima i po svojim će vas sinagogama bičevati. Pred upravitelje i kraljeve vodit će vas poradi mene«.

Od nas se kršćana traži da budemo istinski Kristovi svjedoci. Kako to uspjeti? Možda mislimo da je to nemoguće u ovo naše komplikirano i teško vrijeme. Tim više što se od nas traži da dadnemo, da odvojimo dio svoga vremena, da se svakodnevno podružimo s Isusom u molitvi, u čitanju Božje Riječi. Sv. Kvirin nas uči i poziva da dademo život za svoje spasenje. Dati svoj doprinos za spasenje duša!

Završit ću jednim divnim primjerom. Priča nedavno jedan svećenik kako mu postavi pitanje sedmogodišnja djevojčica, držeći u ruci komad papira na kojemu je, amaterski, naslikan Isus raspet na križu. Isusova je glava bila prikazana kao obični prazan krug. Djevojčica je postavila vrlo jednostavno pitanje: Zašto Isus nema oči? Svećenik se brzo snašao i odgovorio. Isus nema oči, jer ih više ne treba. Mi smo Isusove oči, ja i ti. Isus mojim i tvojim očima želi vidjeti u svijetu sve ono što je potrebno da vidi. Vidiš, nastavi svećenik, Isus nema ni usta, ni uši. Potom nastavlja: Mi smo Isusova usta, mi smo Isusove uši. Preko nas Isus želi čuti i upoznati bijedu i poteškoće svijeta. Po meni i po tebi želi uputiti utjehu svima onima koji trebaju utjehu. Po našim nogama i rukama po našim životima, Isus hoda svijetom, Isus po nama želi, kako kaže papa Franjo, otići na periferije, na rubove, i prepoznati sve ono što je potrebno izlijеčiti, podignuti i pomoći. Pitanje je jednostavno: Imamo li u susjedstvu onih koji su potrebbni naše utjehe i pomoći?

Neka nam današnja svetkovina Presvetoga Trojstva i neka nam sv. Kvirin budu poticaj za razmišljanje na to kako poput Marije pohitjeti u »gorja potrebitih« te žurno i radosna srca činiti kršćanska djela ljubavi. Neka nas u toj misiji Kristovoj i misiji Crkve prati blagoslov Presvetoga Trojstva i zagovor sv. Kvirina. Amen.

I. Ž.

SVEĆENICI I REDOVNICI OTOKA KRKA OKUPLJENI U GLAVOTOKU

– Glavotok, 16. lipnja 2023. –

U petak 16. lipnja, na svetkovinu Presvetog Srca Isusovog, održan je susret svećenika i redovnika otoka Krka u samostanu franjevaca trećoredaca na Glavotoku.

Susret je započeo predavanjem dr. Božidara Mrakovčića na temu *Novo srce kod proroka Jeremije i Ezekijela*. U svome izlaganju predavač je uvodno progovorio o biblijskom terminu srca da bi se zatim posvetio samim iskazima proroka Jeremije i Ezekijela. Dr. Mrakovčić je s progovorom i o srcu Božjem te o ljudskom srcu.

Svetu misu predvodio je krčki biskup mons. Ivica Petanjak koji je u svojoj homiliji svećenicima progovorio o otajstvu Isusovog srca i njegove ljubavi prema ljudima. Osvrnuvši se na pročitani odlomak iz Ivanove poslanice, biskup Ivica je kazao da je ljubav put kojim se spoznaje Boga. Nadovezujući se na riječi »Boga nitko nikada ne vidje«, Biskup je utvrdio da Isus ne prestano gleda Oca i to izobilje ljubavi prenosi na nas. Mi tu ljubav možemo iskustveno doživjeti samo ako dođemo Isusu i učimo od njega, a preduvjet za to su malenost i poniznost. Biskup je zatim ohrabrio prisutne svećenike na daljnje služenje u duhu zajedništva te poniznosti pred Bogom.

Nakon misnog slavlja, susret se nastavio bratskim druženjem i zajedništvom.

Z. S.

BISKUP PETANJAK UGOSTIO BISKUPE I SVEĆENIKE SVOJE GENERACIJE

– Krk, 20. lipnja 2023. –

U utorak 20. lipnja krčki biskup mons. Ivica Petanjak u Krku je ugostio desetoricu svećenika i dvojicu biskupa – varaždinskog biskupa mons. Božu Radoša i pomoćnog biskupa đakovačko-osječkog mons. Ivana Ćurića – koji su iste 1990. godine bili zaređeni za svećenike.

Misno slavlje predvodio je mons. Ivan Ćurić, a evanđelje je navijestio i propovijedao vlč. Alojz Kovaček.

Nakon misnog slavlja, druženje se nastavilo u prostoru Biskupskog doma u Krku.

I. Ž.

**DIJAMANTNI SVEĆENIČKI JUBILEJ VLČ. ANTONA ZECA
I ZLATNI JUBILEJ VLČ. IVANA JURASIĆA**

– Linardići, 9. srpnja 2023. –

Župa sv. Fuske u Linardićima na otoku Krku u nedjelju 9. srpnja 2023. imala je dvostruki razlog za slavlje. Svečanom misom proslavljen je 60. obljetnica svećeništva vlč. Antona Zeca i 50. obljetnica svećeništva vlč. Ivana Jurasića. Premda vlč. Ivan Jurasić zbog zdravstvenih razloga nije mogao prisustvovati, ipak je ovo bilo i njegovo slavlje jer se brojna okupljena vjernička zajednica i njega rado sjetila u molitvama i duhovnom zajedništvu.

Euharistijsko slavlje predvodio je dijamantni misnik vlč. Anton Zec. Uz zvukove sopila, jubilarac je, ispraćen u procesiji od župne kuće do crkve sv. Fuske gdje je slavljena dijamantna sv. misa.

Evangelije je pjevajući navijestio župnik vlč. Slavko Zec, a propovijedao je franjevac fra Bojan Rizvan, koji je također rodom iz župe Linardići. U svojoj propovijedi fra Bojan je govorio o vjernosti koja je potrebna u svakom pozivu pa tako i u svećeničkom. Bog je uvijek vjeran svom narodu, a tako i mi Njemu nastojimo biti vjerni. Istaknuo je kako je dijamantni jubilarac Anton cijelog svog života ostao vjeran svom pozivu i zato danas imamo razloga slaviti i Bogu zahvaliti. Čovjek u svom pozivu može ustrajati, ali ostati mu vjeran nije lako, a vlč. Anton nam je u tome primjer, istaknuo je fra Bojan. Kazao je kako je vlč. Anton cijeli svoj život posvetio svećeničkom pozivu i to bez zadrške, dodavši da je uvijek tu za narod, svakome pristupačan i da je, bez obzira na svoje bogato iskustvo, vrlo jednostavan čovjek. Vlč. Anton Zec je u mirovini, ali unatoč tome u svećeničkim je krugovima poznat kao onaj koji uvijek rado i spre-mno priskače u pomoć subraći svećenicima u njihovom pastoralnom radu, a najčešće je u zamjenama za slavljenje sv. misa. Nadovezao se i na drugo nedjeljno čitanje (Rim 8,9. 11-13) gdje apostol Pavao veli da ne ugađamo sebi i svom tijelu, već da živimo po Duhu. Upravo je taj Duh vodio našega dijamantnog jubilarca do današnjeg dana.

Fra Bojan Rizvan je u zaključku svoje propovijedi naglasio kako je svećeništvo istodobno dar župljanima i plod njihove molitve, te kako se tu pokazuje Božja snaga jer On odabire male i slabe ljude iz naroda koji će se odazvati. Zapravo, bez ljudskog odaziva i naše suradnje s Bogom ne može biti ni plodova, a to znači da je potrebna naša suradnja, kazao je.

Svetu misu je uz vlč. Antona Zeca i fra Bojana Rizvana koncelebrirao i vlč. Ivan Buić rodom iz sela Milohnići, koji sljedeće godine također slavi svoju 60. obljetnicu svećeništva, zatim fra Bernard Rubinić trećoredac iz samostana na Glavotoku, fra Vito Smoljan iz franjevačkog samostana na Košljunu i župnik vlč. Slavko Zec.

Dijamantni misnik vlč. Anton Zec je na kraju misnog slavlja primio prigodne poklone župe i nekih vjernih župljana, te se i sam zahvalio na svemu što mu je Bog darovao kroz šezdesetogodišnje svećeničko služenje. Naveo je u kojim je sve župama djelovao, prisjetio se svoje mlade mise i dana uoči kojeg su i neki parovi tada sklopili sakrament ženidbe, te su još uvijek živi. Kazao je kako i njima čestita na njihovoj vjernosti i ustrajnosti u svojim brakovima svih ovih godina. Vlč. Anton Zec je naime poznat i po tome što već 45 godina djeluje i u zajednici *Bračni susreti* za koju kaže da je na određeni način upotpunila njegov život i koju također

smatra svojim pozivom. Naglasio je kako je svečana pjevana misa njegova radost i zato uvijek rado pomaže kolegama svećenicima kad ih treba zamijeniti u slavljenju euharistije.

Nakon dijamantne mise, slavlje se nastavilo i pred crkvom na placi u zajedništvu, druženju i počašćenju svih koji su sudjelovali u ovoj proslavi.

Martina Nenadić

KATEHETSKI DAN VJEROUČITELJA KRČKE BISKUPIJE

– Krk, 25. kolovoza 2023. –

U petak 25. kolovoza, uoči početka nove školske godine, u Oazi Kraljice mira župe Krk održan je susret i stručni aktiv vjeroučiteljica i vjeroučitelja Krčke biskupije.

U prvom radnom dijelu susreta predavanje na temu *Zaštita maloljetnika: dinamike unutar obitelji i postupanje u slučaju zlostavljanja* održali su Josetta Blažić i vlč. Luka Paljević iz biskupijskog Povjerenstva za zaštitu maloljetnika. Istaknuli su na poseban način kako je obitelj mjesto izgradnje zrele osobnosti te kako se u obitelji odgaja za ljudskost, potrebe, stavove i vrijednosti. U poticajima oko zaštite maloljetnika naglasili su kako je u Crkvi prisutna sve jača kontrola i kako je Crkva jedina institucija sa sustavnom zaštitom maloljetnih i nezaštićenih osoba. Nakon diskusije i razgovora, prof. Tomislav Tomasić iz Agencije za odgoj i obrazovanje dao je vjeroučiteljima nekoliko korisnih informacija oko vođenja e-dnevnika.

Uslijedilo je slavlje svete mise koju je predvodio predstojnik Katehetskog ureda vlč. Zvonimir Seršić. U propovijedi je pozvao vjeroučitelje da budu oni koji će po svom djelovanju i radu pomoći oko prepoznavanja novih mogućnosti u životu svojih župnih zajednica te svjedoci vjere koja ne poznaje granice.

Susret je zaključen zajedničkim ručkom i druženjem.

2. FESTIVAL ŽIVOTA ODRŽAN U KRKU

– Krk, 26. kolovoza 2023. –

Još jedan Festival Života u organizaciji krčkog ogranka Pokreta za Život i još jedna predivna duhovna obnova u kampu »Oaza Kraljice Mira« u gradu Krku. Ovo je već treći događaj ovakvog tipa, a drugi pod nazivom Festival Života.

Kao i proteklih godina sadržaj Festivala započeo je u 18 sati Misnim slavlјem koje je predvodio krčki župnik vlč. Vedran Kirinčić, a uslijedilo je glazbeno slavlje, svjedočanstvo i klanjanje.

Ovogodišnji posebni gosti festivala bili su dječji župni zbor župe Punat »U Božjim rukama« predvođen s. Marijom Dijanom. Dvadesetpetero mališana u dobi od 4 do 11 godina sa svojom voditeljicom animirali su pjevanja na sv. Misi, i poprali ga sviranjem tamburica.

Uz mališane iz Punata posebne gošće bile su i glazbeno-evangelizacijska skupina koju čine sestre Palić, koje su svojim glazbenim slavlјem i svjedočanstvom Kornelije Palić dotaknuli

srca mnogih posjetitelja. Nakon klanjanja koje je predvodio krčki župnik Vedran Kirinčić, sestre su ovaj događaj završile slavljeničkim pjesmama zajedno sa dječjim zborom.

Cilj ovog programa je na prvom mjestu evangelizacija, slavljenje i zahvala za Život – najveći dar koji nam je od Gospodina darovan. Cilj je promocija važnosti izgradnje (obnove) kulture života u društvu. Ovim događajem želimo na poseban način istaknuti važnost i veličinu obiteljskih zajednica, napraviti dan za obitelj u kojem roditelji s djecom imaju priliku proslaviti svetu Misu i sudjelovati na ovakvom duhovno – evangelizacijskom programu.

Renato Gunjević, voditelj krčkog ogranka PZZ

SUSRET MINISTRANATA KRČKE BISKUPIJE

– Krk, 16. rujna 2023. –

U subotu 16. rujna, u organizaciji Povjerenstva za pastoral duhovnih zvanja naše biskupije, u Oazi Kraljice mira u Krku, održan je biskupijski susret ministranata. Na susretu je sudjelovalo oko 120 ministranata s otoka Krka, Cresa, Raba i Lošinja.

Po dolasku u Oazu ministrante je dočekao povjerenik za pastoral duhovnih zvanja vlč. Anton Budinić, a susret: radionice i igre za mlade, pomogli su voditi četvero salezijanskih animatora iz Rijeke.

Susret je započeo skećom kojim su mladi animatori problematizirali prisutnost medija i društvenih mreža u današnjem svijetu. Prikazali su reportažu o budućnosti u kojoj svijet ne funkcioniра normalno zbog navezanosti na mobitele i društvene mreže koja je sve više uzela maha. U nastavku su ministrantima pokušali predočiti koliko ih društvene mreže imaju sposobnost zarobiti i zapriječiti da razviju potencijale i talente koje im je darovao Gospodin. S radionicama su se izmjenjivale i zajedničke igre.

Nakon toga, sakupili smo se na euharistijsko slavlje koje je predslavio biskup Ivica Petanjak. U homiliji se biskup nadovezao na prvo čitanje u kojem se apostol Pavao priznaje grešnikom, Svijest o vlastitoj grešnosti potiče nas da budemo ponizni, da se izgrađujemo, i onu milost koju primamo od Boga svjedočimo svojim životom koji je prožet i neodvojiv od naše službe ministranta – poslužitelja kod oltara. Budući da smo ministranti, svojim životom šaljemo poruku o Crkvi ljudima koje susrećemo i među kojima živimo.

Poslije mise slijedio je zajednički ručak, a nakon njega posebno veselje većine okupljenih – nogometni turnir po župama. Ovogodišnji pobjednik bila je momčad iz Kornića.

Marko Mikić

Mons. NIKOLA RADIĆ

Pop Miko

(1936. – 2023.)

Šrvan teškom bolešću, u četvrtak, 22. lipnja 2023. prešao je u vječnost u Svećeničkom domu sv. Josipa u Krku zauzeti i osebujni umirovljeni svećenik Krčke biskupije i kanonik Stolnog kaptola u Krku mons. Nikola Radić. Umro je u 87. godini života i 62. godini svećeništva. Misu zadušnicu i sprovodne obrede predvodio je u dubašljanskoj župnoj crkvi sv. Apolinara u Bogovićima 26. lipnja u popodnevnim satima krčki biskup Ivica Petanjak u zajedništvu sa umirovljenim biskupom Valterom Županom i četrdesetak svećenika, većinom iz Krčke biskupije, ali i iz susjednih biskupija i redovničkih zajednica. Puna crkva vjernika iz Dubašnice i drugih mjesta, posebice gdje je pokojnik službovao, oprostila se od bliskog i dragog popa Miko, kako su ga mještani i kolege svećenici poznavali.

Oslanjujući se na misna biblijska čitanja, koja je pokojnik oporučno poželio, biskup Ivica je u prigodnoj homiliji nastojao približiti prisutnima tekst o Jobu sa sržnim navještajem: Vjerujem da Otkupitelj moj živi, koji je popa Mika snažno nadahnjivao, te povezao sadržaj Božje riječi sa njegovim životnim putem hoda u vjeri i neprestanog traganja. Bol, patnja i privezanost uz bolesnički krevet posljednje godine života približili su pokojnika barem djelomično iskustvu svetopisamskog patnika Joba. U izrazu sučuti, pročitanom na kraju bogoslužja, kardinal Josip Bozanić istaknuo je odano i autentično svećeničko služenje nekadašnjeg bliskog suradnika u Krku svećenika Nikole u kojem je prepoznao »nadarenog i jedinstvenog člana krčkoga prezbiterija koji je u određenim prilikama dijecezanskog života postao nezaobilazna osoba«.

Nikola Radić iz dubašljanskoga sela Kremenići, rođen je 16. prosinca 1936, a zaređen za svećenika u Dobrinju 13. kolovoza 1961. godine. Nakon osnovne škole sjemeništu je gimnaziju započeo u Pazinu i završio u Zagrebu, a teologiju u Pazinu. U Grazu je od 1979. do 1983. studirao Gestalt-terapiju i pastoralnu psihologiju te stekao akademski naslov dipl. socioterapeut. Obavljao je mnoge službe: 1962 – 1965. odgojitelj u Pazinskom sjemeništu; 1965 – 1967. osobni tajnik krčkog biskupa Karmela Zazinovića; 1965 – 1968. koralni vikar i kapelan u Krku; 1968 – 1975. upravitelj župe Krk i dekan Krčkoga dekanata; 1975 – 1976. pastoralni referent i bilježnik Biskupskog ordinarijata; 1976 – 1985. župnik u Puntu i Staroj Baški; 1985 – 1990. župnik u Rabu i provikar Rapskoga provikarijata; 1990 – 2000. biskupijski ekonom i ravnatelj biskupijske ustanove za kler; 1993 – 2001. župnik u Korniću, a u više navrata bio provizor Gabonjina i Rasopasna; 2001 – 2002. upravitelj župe, a zatim župnik u Dubašnici; 2005 – 2006. upravitelj župe Garica, a potom do umirovljenja 2011. župnik je Risike. Dobro je spomenuti da je njegovim zalaganjem tijekom upravljanja Kornićem crkva sv. Dunata vraćena u liturgijsku funkciju.

Uz pastoralnu župničku službu redovito su ga pratile obveze i zaduženja u raznim biskupijskim i nacionalnim vijećima i odborima; počevši od prezbiterijskog vijeća, vijeća savjetnika i raznih povjerenstva, pa do članstva u više odbora na nacionalnom planu, najprije u BKJ, a potom u HBK. Zasigurno se najviše dao u povjereništvu za pastoral turista, apostolatu mora, te povjerenstvu za crkvenu umjetnost i kulturu. Gotovo tri decenija izdavao je zidni kalendar Krčke biskupije. Objavio je i knjige duhovnih eseja Kad razmišljam o Riječi (1995) i Stalna poput nebesa (1999). Pokrenuo je u Biskupiji još 1972. godine tečajeve pripreme za brak. Godine 1994. imenovan je kanonikom Stolnog kaptola u Krku i dodijeljen mu je naslov monsinjor. Kada je biskup Josip Bozanić 1997. godine imenovan na novu dužnost, kratko je vrijeme kao najstariji konzultor vodio biskupijske poslove.

Uz redovite stalne svećeničke obveze i zaduženja, Radić je kao poznavatelj dubinske psihologije i komunikacije pokazivao posebni interes za pastoralne konzultacije i razgovore s osobama u raznim poteškoćama. Prilazio je ljudima s empatijom i razumijevanjem, slušao ih i znao osjetiti dubinu problema i polako nastojao otkriti put izlaza iz problema. Mnogima je, hvala Bogu, pomogao.

Boraveći više od dva desetljeća u zrelijim godinama u dograđenoj rodnoj kući u Kremenicima, pop Miko se najprije zauzeo za doličnu obnovu i uređenje drevne mjesne kapele sv. Andrije u Žgombićima, u kojoj je misio tijekom tjedna, a nedjeljom je redovito pomagao župniku. Otvoren, neposredan i komunikativan, okupljao je okolne mještane i stvarao ugodno duhovno ozračje. Tijekom obnove kapele otkrio je u njoj vrijedni glagoljski natpis.

Po naravi tražitelj, htio je pomicati granice mogućeg, usvajao nove ideje i spoznaje, posebice u korištenju novih tehnika dostupnih običnim ljudima. Unatoč zrelijim godinama zanimalo se za korištenje solarnih uređaja, proizvodnju vlastite električne struje, automobile i motocikle na električni pogon. Živo se zanimalo za zdravu hranu, ekologiju i koješta drugo; nalazio sumišljenike, diskutirao i pokretao razgovore. Osobnim je primjerom htio drugima pokazati ono što je smatrao korisnim i vrijednim u vremenu u kojem živimo.

Valja spomenuti da je naš pop Miko znao prepoznati i razotkriti pojedine ideje i ideologije koje vladaju svijetom, a vješto skrivaju opasne posljedice za pojedince i šиру zajednicu. Onjima je javno raspravljaо i pisao citirajući svjetski poznate autore, ljutio se i sudjelovao na tribinama, davao izjave medijima, a ponekad je svojom upornošću htio progurati ideje i onima koje nisu naročito zanimale. Posljednjih su ga godina intenzivno zaokupili problemi vezani uz New Age, rodnu ideologiju, a u najnovije vrijeme pitanje opravdanosti cijepljenja protiv koronavirusa.

Komunikativan, neposredan i pristupačan svakome, pop Miko je u mnogočemu bio i ostao osebujan, jedinstven i u mnogočemu zanimljiv. Njegovo mišljenje i savjete često su tražile osobe različitih struka; od humanističkih, socioloških, psiholoških, glazbenih, počesto i medicinskih, do čisto prirodnih, koje se tiču dometa fizike i elektronike. Stoga su mnogi u njemu nalazili bliskog prijatelja ili čovjeka koji ima opravданo mišljenje. Iako u visokim godinama, isprobavao je rad najnovijih računala, mobitela, motocikla na električni pogon i romobila, pa ništa neobičnog ako je ponekad nakon pada držao ruku ili rame u povojima.

Iako osebujan, jedinstven i vječni tragalac za novim još neotkrivenim, pop Miko je ostao do zadnjih dana zauzeti vjernik i svećenik koji je živio za Crkvu, posebice za svoju Krčku biskupiju. Njegova riječ na svećeničkim sastancima bila je promišljena, imala je težinu, ulijevala je ozbiljnost i ukorijenjenost u naše otočno krčko podneblje. Prelazak Nikole Radića u vječnost osjetit će najviše njegovi najbliži, svećenici, prijatelji i poznavatelji, posebice župljeni i mještani Općine Malinska-Dubašnica.

Poslije misnog slavlja i obreda sprovodna se povorka sa mrtvim tijelom popa Mika uputila prema novom groblju. Tog sparnoga ljetnog popodneva, u ponedjeljak 26. lipnja 2023. godine, grobnica obitelji Radić »Kapurali« u Bogovićima udomila je novoga člana.

Dr. Anton Bozanić

VLČ. MATE ŽIĆ

Pop Mate

(1935. – 2023.)

Nakon kratke i teške bolesti, u srijedu, 28. lipnja 2023. prešao je u vječnost u Svećeničkom domu sv. Josipa u Krku ozbiljni i zauzeti, od nedavno umirovljeni svećenik Krčke biskupije vlč. Mate Žić. Umro je u 89. godini života i 63. godini svećeništva. Misu zadušnicu i sprovodne obrede predvodio je u vrbničkoj župnoj crkvi Uznesenja Marijina u subotu 1. srpnja u popodnevnim satima krčki biskup Ivica Petanjak u zajedništvu sa umirovljenim biskupom Valterom Županom i tridesetak svećenika, među kojima deset iz Vrbnika. Puna crkva vjernika iz rodnoga mjesta, iz Garice i drugih mjesta, posebice gdje je pokojnik službovao, oprostila se od bliskog, jednostavnog i dragog popa Mata, kako su ga mještani i kolege svećenici poznavali.

U prigodnoj propovijedi predvoditelj slavlja istaknuo je da je Mate Žić još prošle godine bio župnik u Garici, a završio je svoju životnu trku uoči blagdana sv. Petra i Pavla i na 63. svoga svećeničkog ređenja. Stoga, kako je naglasio biskup, sprovodna liturgijska čitanja nametnula su se sama po sebi. Oslanjajući se na riječ sv. Pavla u poslanici Timoteju, koji je promatrao svoj prijeđeni životni put i mogao ustvrditi da je svoju vjeru kroz životne teškoće još više produbio i neokaljanu sačuvao, usporedio je život pokojnika koji je na upit Isusov: Ljubiš li me? do zadnjeg dana svećeništva svojim radom i ponašanjem potvrđio da je dobar boj bio, trku završio, a vjeru sačuvao. U prigodnoj riječi kardinala Josipa Bozanića, pročitanoj na kraju sprovodnih obreda, čule su se riječi: Zahvaljujemo Bogu za dar života popa Mata... Pop Mate ostavlja svjetli trag Crkvi odanog, revnog i požrtvovnog svećeničkog služenja. Bio je svećenik principijelnog života, radikalnih stavova prema sebi i drugima,, otvoren i neposredan u sušretu s čovjekom, uvijek zauzet da se Kristova vjera naviješta i životom svjedoči.

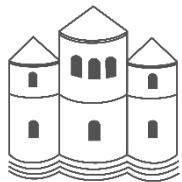
Obrativši se okupljenima u ime obitelji na kraju mise nećak pokojnika fra Ivica Strčić, župnik u Kamporu, istaknuo je skromnost i discipliniranost popa Mata koji je bio članovima obitelji moralna vertikala u različitim životnim okolnostima.

U trenutku spoznaje svoje teške bolesti pop Mate nije upao ni u kakvo samosažaljenje, već je vedro i jasno došao u jesen prošle godine svome biskupu i zamolio ga da ga riješi upravljanja župe Garica da ne bi bio, uslijed vlastite bolesti i muke, svojim župljanima umjesto na korist bio teret. Biskup je prihvatio opravdanu molbu. Krenule su pretrage, operativni zahvat, oporavak u svećeničkom domu u Rijeci, a zatim u Krku, ali je, uz kratkotrajni privid nade u moguće ozdravljenje, bolest uznapredovala, a tijelo počelo osjetno venuti. U susretu sa poznatima, prijateljima i rođinom pop Mate je ostao do kraja realan, nije gajio iluzije, već je pri punoj svijesti sve pripremao na normalni prelazak Gospodaru života. Dok god je mogao dolazio je kolicima na sv. Misu u kućnoj kapeli, a zadnjih se dana samo pričešćivao na bolesničkom krevetu. I meni je u jednom od zadnjih susreta rekao: »Znaš, ja bih što prije volio poći kamo se ide. Na meni je red. Ja sam spreman.« Riječ mu je bila prožeta dubokom vjerom.

Mate Žic, po ocu iz Garice, a po majci iz Vrbnika, rođen je 2. svibnja 1935. u Vrbniku. Poslije osnovne škole u rodnom mjestu, sjemenišnu je gimnaziju i bogosloviju polazio u Pazinu. Zaređen za svećenika u Malom Lošinju 29. lipnja 1960. godine. Uslijedile su svećeničke službe: 1961 – 1970. upravitelj župe Poljica; 1970 – 1979. župnik u Supetarskoj Dragi; 1979 – 1990. župnik u Garici i Krasu; 1990 – 1995. župnik na Susku; 1995 – 1997. sužupnik u Novalji; 1997 – 2000. sužupnik u Cresu; 2000 – 2001. župni vikar u Cresu; 2001 - 2015. župnik u Nerezinama, Svetom Jakovu i Punti Križa; 2015 – 2022. župnik u Garici. Tijekom svećeničke službe bila mu je na pomoći ponajviše sestra Marica, posebice poslije smrti supruga i u vrijeme službovanja u Garici. Uz pastoralni rad vlč. Žic je pokazivao posebno zanimanje za čitanje, solidno pripremanje propovijedi i za ljudе u raznim potrebama. Svojom jednostavnosću, otvorenosću i iskrenošću ljudima je ostao uvijek blizak.

Nakon sprovodne mise krenula je povorka s tijelom pokojnika iz župne crkve prema crkvi svetog Ivana. Tog sumornoga i sparnog ljetnog popodneva svećenička je grobnica u loži crkve sv. Ivana trajno udomila novoga člana.

Dr. Anton Bozanić

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: ordinariat@biskupijakrk.hr
web: biskupijakrk.hr

Uredila: Irena Žužić

Odgovara: mons. dr. Franjo Velčić, *generalni vikar*